

Szombathelyi és Kisdévényi

SZUBOTICA
ZLAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Kiadóhivatal 8 58
Irkéntőközpont 8-10. 8-52

NAPILÓ

Közzététel és befizetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenés
minden nap, hétfőn és
szombatnapon nem

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. JUNIUS 18.

KEDD

158. SZÁM

Macdonald fontos tárgyalásokat folytatott Dawes amerikai nagykövettel a tengeri leszerelés kérdéséről

A tanácskozás után a két államférfi közös nyilatkozatot adott, amelyben annak a reménynek adnak kifejezést, hogy a többi tengeri hatalom is hozzá fog járulni a tárgyalások sikeréhez — Dawes tábornok a vasárnapi találkozáson nem adta át Macdonaldnak Hoover meghívását — Az angol trónbeszéd ki fogja emelni, hogy az új kormány tanulmányozni akarja a szeszitalom kérdését

A Rajnaterület kiürítéséről még ezen a héten megtörténik a döntés

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök és Dawes tábornok amerikai nagykövet hivatalos tárgyalásai az egész angol sajtóban a legnagyobb figyelmet keltik. Dawes tábornok szombathelyen este utazott Skóciába, hogy Forresben találkozzék Macdonalddal, aki családjával együtt várta a pályaudvaron a nagykövetet. A község előljárósága ünnepélyes fogadtatásban részesítette a pályaudvaron Dawes tábornokot, aki Macdonald társaságában visszavonult és a miniszterelnök egyik barátjának házában

Macdonald és Dawes tábornok körülbelül egy óra hosszat tanácskoztak, majd közösen megszövegeztek egy nyilatkozatot, amelyet Macdonald vetett papírra. A közlemény szövege a következő:

— Dawes tábornok és én megbeszélést folytatunk az Egyesült Államok és Nagybritannia között a tengeri leszerelés kérdésében folytatott tárgyalások jelenlegi állásáról. Megbeszélésünk teljesen feszitelen és kielégítő volt. Mindketten hangsúlyozzuk, hogy feltesszük, hogy a többi tengeri hatalom is közreműködik majd a tengeri leszerelés érdekében folytatott tárgyalásokon, amelyeknek sikeres kimenetelétől függ az egész világ békeje.

Egy újságíró kérdésére Macdonald kijelentette, hogy Dawes tábornoknak ezuttal nem volt ideje szövegezni a tervbevetett amerikai utazást. A Daily Herald úgy tudja, hogy

Dawes tábornok nem hozott meghívást Macdonald számára.

A Daily Telegraph szerencsésnek tartja, hogy a nyilatkozat szövege szerint a megbeszélések nem irányulnak valamely kizárólagos angol-amerikai meg egyezésre és hogy a többi tengeri hatalom idővel bekapcsolódhat a tárgyalásokba, amelyeknek sikere mindenesetre az előzetes angol-amerikai antanttól függ.

A Dawes tábornok és Macdonald között lefolyt megbeszéléssel kapcsolatban a sajtóban az a vélemény alakult ki, hogy

Hoover elnököt az a szándék vezeti, hogy az esetleges angol-amerikai meg egyezéssel még elejét vehesse az amerikai cirkálóépítő program hatálybalépésének.

A program szerint ugyanis még ez év július elsején meg kellene kezdeni tizenöt nagy amerikai cirkáló építését, ami az esetleges angol-amerikai hajóépítési korlátozásról kötött egyezmény létrejöttével még az utolsó pillanatban is elhárítható volna.

Az angol kormány a hét folyamán megszövegezi a parlament megnyitása alkalmával tartandó királyi trónbeszédet.

A trónbeszéd ki fogja emelni többek közt,

hogy a szeszitalom tanulmányozására a kormány bizottságot fog kiküldeni,

Kumanudi és Burov bolgár külügyminiszter tanácskozást folytattak Madridban

„A szerb-horvát-szlovén és a bolgár nemzet egy faj“ — mondta a bolgár külügyminiszter

Madridból jelentik: Kumanudi Koszta dr. helyettes külügyminiszter Madridból való elutazása előtt kétórás tanácskozást folytatott Briand francia külügyminiszterrel. A nagyfontosságú tanácskozás után Briand Burov bolgár külügyminisztert fogadta, akivel szintén hosszasan tanácskozott.

Diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett szombaton Kumanudi Koszta dr. és Burov bolgár külügyminiszter madridi tanácskozása, amely több órán keresztül tartott. A tanácskozásról nem adtak ki hivatalos jelentést és a külügyminiszterek sem nyilatkoztak a sajtó részére. A tanácskozásokrak rendkívül

nagy fontosságot tulajdonítanak és kétségtelen, hogy a találkozón a két külügyminiszter a Jugoszláviát és Bulgáriát érdeklő összes kérdéseket megbeszéltek. Burov külügyminiszter nyilatkozott elutazása előtt a spanyol újságíróknak és a jugoszláv-bolgár viszonyra vonatkozólag a következő kijelentést tette:

— A szerb-horvát-szlovén és a bolgár nemzet egy faj és ezért nem lehet szó a két állam között nemzeti kisebbségi kérdésről.

A Politika munkatársa ezzel kapcsolatban bővebb felvilágosítást kért Burov bolgár külügyminiszteről, aki azonban nem volt hajlandó precízolni kijelentését.

Olaszország tiltakozott Macdonaldnak a kisebbségi kérdésről irt cikke ellen

Franciaországban is éles kommentárokkal fogadják az angol miniszterelnöknek a kisebbségi kérdésről a Sunday Timesben megjelent cikkét

Macdonald hónapokkal ezelőtt irta a cikket és most nem adott engedélyt annak leközlésére

Londonból jelentik: Macdonald nevével cikk jelent meg a Sunday Timesben. Macdonaldnak a kisebbségi kérdésről irt cikke izgalmas feltűnést keltett Európa diplomáciájában.

Macdonald a kisebbségi kérdésről olyan erős és határozott kifejezéseket használt, hogy nemcsak a francia sajtó, de az olasz hivatalos külpolitika is szükségesnek érezte a rögtöni tiltakozást.

Közben azonban kiderült, hogy Macdonald a cikket hónapokkal ezelőtt irta, tehát akkor, amikor még az angol miniszterelnökre nehezedő felelősség sulya nélkül fejthette ki nézetét. A diplomáciai szenzációvá vált cikkel kapcsolatban kérdést intéztek Macdonald miniszterelnökhöz, aki kijelentette, hogy

a cikket több hónappal ezelőtt irta és nem

adott arra felhatalmazást, hogy most leközlőljék.

A kisebbségi kérdés a legutóbbi tárgyalások következtében — fűzte hozzá Macdonald — más színezetert nyert.

Az Echo de Paris londoni értesülése szerint a londoni olasz ügyvivő vasárnap délután az angol külügyminiszteriumban kormánya nevében erőlyesen tiltakozott Macdonald cikke ellen.

A nagy angol lapok élen foglalkoznak Macdonald cikkével, de ezeknek a cikkeknek a megjelenésekor még nem került a nyilvánosság elé Macdonaldnak az a nyilatkozata, hogy a cikket már hónapokkal ezelőtt irta. Az angol lapok főleg azzal a hatással foglalkoznak, amelyet a cikk külföldön keltett. A Times párisi levelezője szerint különösen élők kommentálásban részesült

Franciaországban a cikknek Elzászra vonatkozó kitétele,

miután francia felfogás szerint Elzászban egyáltalán nem lehet szó nemzeti kisebbségekről.

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője már az elsz tiltakozás megérkezése előtt megállapította, hogy az Olaszországra vonatkozó kitételek miatt nem maradhat el az erőyes tiltakozás Mussolini részéről.

Egyébként csak Briand és Titulescu befolyásának lehet majd tulajdonítani — írja a lap, — ha Franciaország és Románia nem tiltakoznak. A Daily Telegraph szerint diplomáciai körökben már rég nem idézett elő

politikai cikk olyan feltűnést, mint Macdonald kisebbségi cikke.

Mint Párisból jelentik, az Echo de Paris sürgeti, hogy

Franciaország, Olaszország, valamint a közép- és kelet-európai szövetséges államok fogjanak össze Macdonald és Henderson ellen és tanítsák tisztelőre »a béke lerombolót.«

A radikális Fre Nouvelle és a La République ugyancsak állást foglalnak Macdonald cikke ellen.

Angol politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Macdonald nyilatkozata után, amely az egész félreértést tisztázza, az a politikai izgalom, amely a cikk következtében keletkezett, el fog múlni.

„A jövő a békéé lesz“

Briand nyilatkozata a német-francia viszonyról és a leszerelés kérdéséről

Madridból jelentik: Briand francia külügyminiszter Madridból való elutazása előtt fogadta a spanyol sajtó képviselőit és nyilatkozatában többek közt kijelentette, hogy

a jövő a békéé lesz,

A népeknek meg kell egymást ismerniök és akkor közeledni is fognak egymáshoz. Ennek ideje hamarosan elérkezik.

A német-francia viszonyról Briand a következőket mondotta:

— Az előzmények után bizonyos feszültség meg-

érthető volt, ez azonban folytonosan csökkent és ma már mondhatjuk, hogy

megszűnt a harag a német és francia nép között.

A leszereléssel kapcsolatban Briand kijelentette, hogy az előkészítő bizottság az ügyet nagy lépéssel vitte előre. Nemsokára valószínűleg még ebben az esztendőben sikerül majd a leszereléssel kapcsolatos problémákat megoldani

— fejezte be nyilatkozatát Briand.

Az ártatlanul kivégzett Jakubovszkyt halála után rehabilitálta a bíróság

A kisfiu igazi gyilkosát, aki hamis tanuvallomásával okozója volt Jakubovszky tragédiájának, halálra ítélték

Berlinből jelentik: A neustrelitzi törvényszék hétfőn délelőtt hirdetett ítéletet a Nogens-testvérek és vádlottáik nagy szenzációt keltett bűnperében, amelyben már hetek óta folyt a tárgyalás. A vád tárgya rendkívül komplikált volt. Négy évvel ezelőtt Neustrelitzben megfojtottak egy Nogens Ewald nevű kisfiut, aki a Nogens-fivérek hugának törvénytelen gyermeke volt és apja egy Jakubowsky nevű orosz emigráns volt.

Nogensék Jakubovszkyt vádolták a gyilkossággal és az orosz emigráns, aki alig tudott néhány szót németül, bár mindvégig tagadott, halálra ítélték és kivégezték.

Egy évvel ezelőtt mozgalom indult meg a per újrafelvételére és az ügyet három hét óta tárgyalta a bíróság. A tárgyaláson kiderült, hogy

Nogensék hamisan esküdtek és a kisfiut Nogens Ágoston fojtotta meg anyja tudtával.

A törvényszék gyilkosság és hamis eskü büntetésében mondotta ki Nogens Ágostont bűnösnek és a gyilkosságért halálra, a hamis esküért pedig másfél évi fegyházra ítélte. A másik fivért, Nogens Frigyest a gyilkosságban való bűnrészesség és hamis tanúság címén négyévi fegyházra, a meggyilkolt gyermek anyját pedig gyilkosságban való bűnrészesség címén kilencévi fegyházra ítélte a bíróság.

Fényes ünneppel ülték meg Bécsben a rendőrség hatvanéves jubileumát

Félmillió sillingbe került a jubileumi ünnep

Bécs, június.

A munka ünnepe után rendőr-jubileum. Lábán után Schober: két híres rendező, két díszparádé. Tegnap: kalapácsok csattogtak és gépek daloltak a Ringen.

Ma: szuronyok csillogtak és kardok lobogtak. Hatvanéves jubileumát ünnepelte a bécsi rendőrség. 1869-ben állították fel az első rendőrsztruktúrákat; addig katonák vigyáztak Bécs békéjére. A pontos dátum május 16., a jubileum tehát egy hónappal ezelőtt lett volna esedékes. Schober azonban kitolta az időt és egy emlékeztetesebb napot választott: június tizenötödikét, a véres bécsi fölkelés második évfordulóját. Bécsben ma már nem lehet rendezni ünnepeket politika nélkül, a levegő teli van viharsszaggal. A bécsi rendőrfőnöknek hatalmi kérdés volt, hogy a munka ünnepe után megrendezze a »rend ünnepét« a forradalom emléknapiján, június 15-ikén. Ahogy a Heimwehr pár hónappal ezelőtt »betört« a szocialisták fellegvárába, Wiener-Neustadtba, Schober a szocialista Bécs gyászfrontját hasította keresztül a jubileummal. A rendőrfőnök nem törődött azzal, hogy a dátum miatt felhorkan Bécs, aki támad, az védekezik a legjobban. S Ausztriában ma Schoberen a sor, ő és szövetségese, a Heimwehr képviselői az offenzív szellemet, a szocialisták csak védekeznek. A jubileum programja: hadgyakorlat, felkészülés volt a jövőre, újabb június 15-ikére, katonai parádé, akár csak a császárság alatt. Schober teljes pompával akart kijönni, páncélaulokkal, gépfegyverekkel, mint a frontra induló hadsereg, de megmondta a dolgot. A baloldali sajtó tulságos nagy lármát csapott a páncélaulók miatt, a munkástömegek fölnesseltek — a tüzzel látszani veszedelmes. A parádé így is forsirtmészig harszerű volt. A fronttörés sikerült; a szocialisták egyetlen válasza az volt, hogy Seltz polgármester sietve lebontatta a

Ringen felállított tribünöket, hogy a rendőrség ne használhassa őket. Seitznek emiatt hatalmas füttykonzertet rendezett a jobboldali sajtó, a szocialisták viszont kórusban ünnepeltek, mint aki megmentette Bécs becsületét. A sajtósata azonban nem kavart nagyobb hullámokat; mindenki meg volt elégedve, még Schober is, aki rejtelmesen mosolygott, amikor Seltz sakkhuzását jelentették neki. Azt gondolta biztosan magában:

— A visszavonuló ellenség is fel szokta égetni a hídat maga mögött.

*

A Heimwehr természetesen testületileg ott volt az ünneplők között. A Burg udvarán, ahol a zászlószentelés történt, a rohamisakos rendőrezredek úgy ünnepeltek, mint 1914-ben a frontra induló századokat.

A demokrácia hazájában, Bécs kellős közepén kis-sé furcsa látvány volt Schober hadserege. Virágosan, acélisakkal, teljes katonai felszereléssel szuronyosan állnak glédába a rendőrszázadok. A kürtös vigyázt fuj: csattognak a fegyverek, kísérteties csend, aztán sortűz. Minden olyan halálpontosan és komandóra, mint akkor, amikor a Burgban még a császár lakott. S mintha nem is a rendet és békét: Bécs békéjét védő rendőrség állna előttünk, hanem egy frontra induló hadosztály. A közönség is, mintha ügyes rendező varázsolta volna elő, ugyanaz: monoklik, plasztronok, zsakettok, fehér kendők, virágok, éljenek. Schober, fekete cvikkerével, fehér kecskeszakállával, mint egy hadvezér, fogadja a monoklik óvációt. A nyugtalan lelkiismeretű és kétkedő polgároknak ő Cavaignac, aki megmenti a rendet és a hazát. A hadsereg már meg van hozzá, s erre a rendőrhadseregre büszke lehet a »fekete« Bécs.

A Ringen van az igazi parádé. Schober és a kormány tagjai előtt elvonulnak a rendőrezredek. A me-

net élén jönnek a motorbiciklis osztagok, kerékpárosok, aztán rendőrkutyákkal a nyomozó-század. Ezek a »civilék«, a közlekedési Abteilung, csak udvariasságból tapsolnak nekik. A rohamezred, az igen, annak vastaps jár; a Heimwehresek valóságga örjögnek, amikor elvonul előttük. A rohamisakosok után két to-lókos, benne egyenruhás nyomorékok. A június 15-iki felkelés »hadirokantjai.« A nők virágot dobálnak nekik és könny borítja el a szemüket. A tolókosok megköszönik a virágot és a könnyet, bár nekik ez ki-jár, megérdemelték. Pompás lovakon masiroz a má-sik ezred; csákójukon cserfalevél, virág. A fotogra-fusok gőzerővel dolgoznak, a lovasok festői látványt nyújtanak. A lovasezred után megint gyalogosok, Schober-regruták, egy csillag díszíti csak a parólit. A közönség nekik is leadja a vastapsot, pedig nincs is rohamisakjuk és nem csillogtatnak szuronyokat. Az-tán jön Schober az előkelőségekkel, mosolyogva int jobbra-balra. A közönség tombol, éljenek:

— Éljen Schober, éljen a rendőrség!

A jubileumi ünnep utolsó akkordja a Heimwehr-himnusz.

*

A baloldali lapok méla rezignációval állapították meg, hogy a Schober-parádé fél millió sillingjébe került az osztrák köztársaságnak.

Pontosan annyiba, mint két évvel ezelőtt a jú-niusi fölkelés. (H-1)

Az evangélikus dalegyletek országos dalosünnep

Fényes külsőségek között zajlott le az ünnepség Bácskojarakon

Vasárnap Bácskojarakon, az ország evangélikus felekezeti lakossága a német egyházi dal apólasára és a speyeri evangélikus tiltakozó gyűlés négy-századik évfordulójának emlékére nagyszabású dalárünnep-lyt rendezett, amelyen nagy közönség vett részt.

A vendégek nagy része különvonaton érkezett va-sárnap reggel. A különvonaton utazott dr. Popp Fülöp zagrebi püspöki adminisztrátor, dr. Janics Voil-szláv, az igazságügyminiszter osztályfőnöke, Krsztics Koszta, a közoktatásügyi miniszterium osztályfőnöke, Hraniszavljevics Vladimir igazságügyminiszteri tit-kár, dr. Grassl György volt nemzetgyűlési képviselő, Jahn Jakab esperes, Keks János, a német Kulturbund elnöke, Rumpler Mihály, az Agrária mezőgazdasági szövetkezet igazgatója és Riestler Ferenc, a mezőgaz-dasági hitelszövetkezet igazgatója és sokan mások. A jaraki pályaudvaron a jaraki férdfalárda fogadta a vendégeket, majd Vinokics Péter községi aljegyző és Morgenthaler Ferenc esperes mondtak üdvözlő be-szédeteket. A pályaudvarról a menet a feldiszlített nagy dalszarnokba vonult.

Délelőtt féltízegyre órákor autókban Jarakra érke-ztek Matkovics Dobrica bécskai tartományi főispán, aki a kormány képviselőiben jelent meg. Kíséretében voltak Marinkovics Iván, a főispán helyettese, dr. Po-povics Lázár noviszadi főszolgabíró és mások. A fő-ispán, akit a hatalmas tömeg lelkesen ünnepelt, a dal-szarnokba vonult, majd kezdetét vette az ünnepi is-tentisztelet, amelyet az ünnepélyen résztvevő ös-szes dalegyletek karéneke vezetett be. Morgenthaler Ferenc esperes, jaraki lelkes határos beszédben méltatta a nap jelentőségét és üdvözölte az ünneplő hitközség nevében a vendégeket és a dalegyleteket. Jahn Jakab esperes megáldotta a gyülekezetet, aztán ismét az összes dalegyletek együttes férfikara adott elő egy-házi dalokat.

Délben társasbéd volt és ezalkalommal dr. Popp Fülöp püspöki adminisztrátor tartotta az első felkő-szöntött Ófelségére a királyra és a királyi család tag-jaira. Jahn Jakab esperes üdvözölte Matkovics Do-brica főispánt és a megjelent hivatalos személyisége-ket. Morgenthaler Ferenc esperes dr. Popp Fülöp püs-pököt köszöntötte fel. Hamm Ferenc, a noviszadi Ju-gendchor elnöke a jarakai egészségére írtette po-harát. Nagy érdeklődést keltett Matkovics Dobrica tartományi főispán felszólalása, aki Zivkovics Petár miniszterelnök megbízásából örömeinek adott kifeje-zést, hogy ilyen lélekelmő ünnepség szemtanuja le-hetett.

A megjelent dalegyletek együttesen elénekelték a himnusz, amely után dr. Popp Fülöp püspöki admi-nisztrátor felolvasta a király Ófelségéhez intézett hó-doló s a miniszterelnökhöz, az igazságügyi és köz-oktatásügyi miniszterekhez intézett üdvözlő táviratot. Dr. Popp Fülöp ezután magasszárnyalású beszédben üdvözölte a dalárünnepély résztvevőit. Elsőnek a ja-raki férfikar adott elő egy dalt, utána a noviszadi Jugendchor, a bulkeszi férfikar, a torzai egyházi ének-ker, a novapazovai férfikar, a hajdusicai egyházi énekker, a szekiesi egyházi énekker, a sztariyvárszi férfikar és a velimirováci (szlavonai) Jugendchor. A hangversenyt Heinz Vilmos jaraki iskolaigazgató ren-dezte. Dr. Popp Fülöp minden együletnek díszes asztali lyrát adott át emlékül meleg szavak kíséretében. Ez után az összes egyletekből alakult énekker nagy tet-zés mellett népdalokat adott elő. A dalárhangver-seny befejezése előtt érkezett meg Klucin Mita bács-kai tartományi biztos, aki üdvözölte a dalárünnep résztvevőit.

Este társasvacsora volt, végül magasszárnyaló hangverseny következett.

A vajdasági bankok négy milliárd dinár értékű Agrárbank-részvényt jegyeztek

A vajdasági bankok noviszadi gyűlésén a részvénytőke és a tartalékalap arányában való jegyzést határozták el

Noviszadról jelentik: A vajdasági bankok és pénzügyintézetek szövetségének kezdeményezésére, vasárnap délelőtt tíz órakor a noviszadi tőzsde nagytermében, értekezletre jöttek össze a vajdasági bankok vezetőszemélyiségei, hogy megbeszéljék a vajdasági bankok állásfoglalását az Állami Agrárbank részvénykibocsátása alkalmából.

Megjelentek az értekezleten Marko Bogdán bankigazgató Kikindáról, dr. Mirkovics Mijó kereskedelmi kamarai titkár, dr. Paulovics Róbert a bankszövetség titkára, Szlepcevic Zsárkó, Bogranovics Zsivorad, Révész Gyula noviszadi bankigazgatók, Nikolics az Országos Állami Jelzálogbank noviszadi fiókjának igazgatója, Weisz Vilmos pancsevói, Andrics Anasztás zemuni, Budistin és Guttman kikindai, Rajcsetics Nasztasz csurogi, Schaffer gajdobrai, Ber indiai, Mayer Aurél becskeréki bankigazgatók és mások.

Az értekezletet, amelyen mintegy negyven bankigazgató vett részt, Bogdán Márkó, a vajdasági bankok szövetségének elnöke nyitotta meg. Dr. Paulovics Róbert, a bankszövetség főtitkára, ezután hosszabb beszédben ismertette az értekezlet célját.

— A gazdasági válság — mondotta — nemcsak Jugoszláviában, hanem mindenütt az egész világon érezhető és ennek a főoka az, hogy Délamerika és Kanada, mint erős versenytársak jelentek meg a gabona világpiacán. A búzatermelés a háború után 16—18 százalékkal emelkedett. Az ipari államok főtörekvése a búzatermelés fokozása, de az általuk megszabott védvámok nagy károkat okoznak a mi mezőgazdaságunknak. Nem volna célszerű, ha Jugoszlávia elhanyagolná a búzatermelést és átterne az intenzív állattenyésztésre, sőt ellenkezőleg a földmívelést kell intenzívvá tenni. A mi mezőgazdaságunk ma az extenzív tranzocéáni és az intenzív középeurópai gazdálkodás középvonalán fejlődik és a mi mezőgazdánk alig termelnek hektáronként tíz-tizenöt métermázs gabonát, míg Közép-európában intenzív földmívelés következtében a föld negyven-ötven métermázs gabonát is hoz. Nem volna ésszerű a fősulyt az ipari növények termesztésére fordítani, mielőtt jó és megfelelő piacokkal rendelkezünk, különben mezőgazdaságunk ezeknek hiányában súlyos károkat szenvedne. Szükséges, hogy a jugoszláv mezőgazdaság a következő célkitűzéseket tartsa szem előtt: fokozni a termelést, a hátrékony rovarok kiirtására törekedni, kedvező külkereskedelmi szerződésekkkel biztosítani a mezőgazdaság számára a megfelelő piacokat és megszervezni a mezőgazdasági hálózatot. Ezeket a célokat kívánja szolgálni a szabadalmazott Állami Agrárbank, amelynek alapítását a mezőgazdaság és a gazdasági élet minden más ága is, melegen kell, hogy üdvözölje. Az Agrárbank azonban akkor tudná hivatását legjobban teljesíteni, ha jelentékeny külföldi tőkék folynának be az Agrárbankba és ennek a révén az országba. A vajdasági bankok szövetsége nyomatékosan felhívja a szövetség kebelében helyet foglaló bankokat, hogy pénzfeltelegeiket — éppúgy, mint az ország más területén levő bankok is — helyezzék el az Agrárbanknál.

— Az Agrárbank vezetősége részéről, az a kívánság merült fel, hogy az ország pénzügyintézetei ötvenmillió dinár értékű részvényt jegyezzenek. Ennek a keresztülvételre szükséges volna egy szindikátus létesítése, amely a részvények jegyzését eszközli és megálapítja a felosztási kulcsot. A vajdasági bankok szövetségének álláspontja szerint, ez a kulcs, olyképen volna felosztandó, hogy minden bank alaptőkéjének és tartalékalapjának 2 százalékát jegyeznék. Ebben az esetben az 50 millió dinár a következőképp volna felosztva: Szerbia bankjai, amelyeknek alaptőkéjük és tartalékalapjuk 1.205.393.000 dinárt tesz ki, 23.910.000 dinárt jegyezzenek, vagyis az összes bankok alaptőkéjének és tartalékalapjának 47,82 százalékát, Horvát-Szlavonország 652.362.247 dinár alaptőke és tartalékalap mellett, 12.935.090 dinárt, vagyis az összjegyzés 28,87 százalékát, Bosznia és Hercegovina 299.056.458 dinár alaptőke és tartalékalap mellett 5.920.000 dinárt, vagyis 11,86 százalékot, a Vajdaság 208.156.101 dinár tartalék és alaptőke mellett, 4.125.000, vagyis 8,25 százalékot, Szlovénia 119.996.568 dinárt alaptőke és tartalékalap mellett, 2.380.000 dinárt, vagyis 4,76 százalékot, Dalmácia 36.211.921 dinár alaptőke és tartalékalap mellett 720.000 dinárt, vagyis 1,44 százalékot, úgy hogy az összes jugoszláv bankok 2.521.176.295 dinár alaptőke és tartalékalap mellett 2 százalékos kulcs szerint 50 millió dinárt jegyezzenek.

A tartalmas és nagy figyelemmel meghallgatott jelentés után, Szlepcevic Zsárkó, a noviszadi Szrpska Trgovacka Banka igazgatója, azt a kívánságot fejezte ki hogy az Agrárbank részvényesei, az értékesítéskelési alapra bizonyos összegeket tartalékoljanak.

Bogdán Márkó, elnök hozzászólása után, az értekezlet elhatározta, hogy a vajdasági bankok képviselői melegen üdvözlik az Állami Agrárbankot, mint a me-

zőgazdasági hitel sűrűs meg szervezése szempontjából fontos intézményt. Az értekezlet kimondta, hogy a részvényjegyzést a vajdasági bankszövetség főtitkárnak javaslata szerint eszközözlék és ennek megfelelőleg a vajdasági bankok alaptőkéik és tartalékalapjuk két százalékát jegyezzék le.

A szövetség a határozat alapján felhívást fog intézni az összes vajdasági pénzügyintézetekhez.

Az Agrárbank részvényjegyzése az utóbbi napokban megelénkült a Vajdaságban és főleg Szuboticán Gyuricsics Vojin, az Agrárbank kormánybiztosának sorozatos vajdasági előadásai jelentékenyen előmozdították a részvényjegyzés sikerét, mert a lakosság, amelynek nagy része eleinte nem tudta miről van szó, az előadásokból tiszta képet kapott a kedvezményezett Agrárbank céljai felől és tömegesen jelentkeznek a részvények jegyzésére.

Ez az érdeklődés nemcsak a földbirtokosok és a bankok körében mutatkozik, hanem más foglalkozású ágak között is és tisztviselők, iparosok, kereskedők, ügyvédek és orvosok hasonlóképpen nagy számú részvényt jegyeztek az utóbbi napokban a Vajdaságban.

Párisban határtalan lelkesedéssel fogadták a francia óceánrepülőket

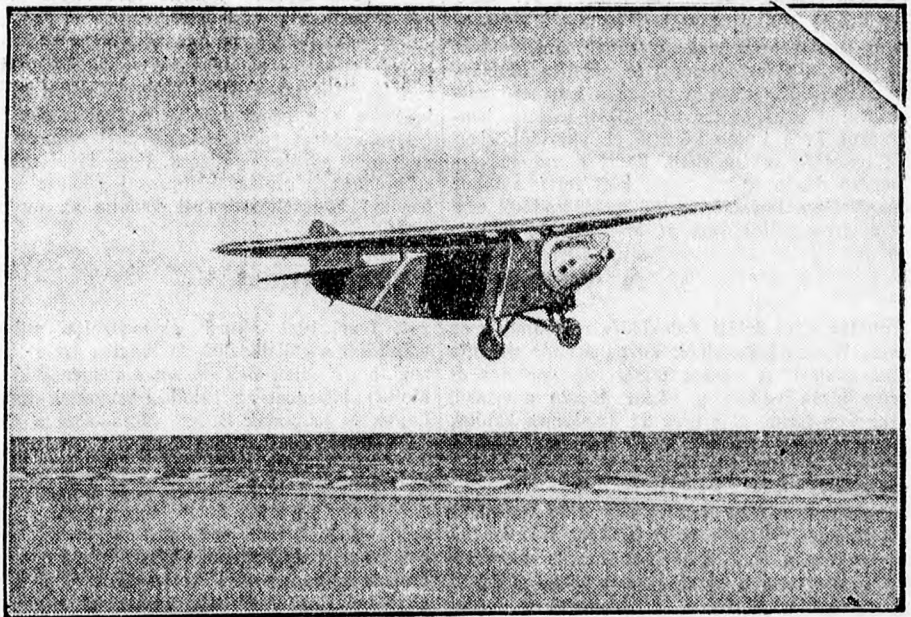
A Sárga Madár potyautasát is nagy rokonszenvvel fogadta Páris népe A pilóták elbeszélése a potyautas felfedezéséről és a kedvezőtlen időben megtett oceáni utról

Párisból jelentik: Vasárnap délután 5 óra 50 perckor síma start után indult tovább a Sárga Madár Mimsanból Páris felé. A lebourgeti repülőtérén óriási volt a tónálás, mert más kirándulások helyett Le Bour-

Szuboticán, mint értesülünk, a legközelebbi napokban több sportegyesület, valamint más kulturális, humánus és hazafias egyesületek fogják jegyezni részvényeket.

Klein Mita bácskai tartományi komesarj kijelentette újságírók előtt, hogy a bácskai tartomány kétmillió dinár értékben fog jegyezni részvényeket a kedvezményezett Agrárbanknál.

Mint Szomborból jelentik, dr. Makszimovics Szteván polgármester hétfőn délelőtt a városháza nagytermében értekezletet hívott egybe a kedvezményezett Agrárbank részvényjegyzése ügyében. Az értekezleten mintegy nyolcvan jelent meg a város legtekintélyesebb kereskedői, iparosai, földbirtokosai, bankárai és lateinerei közül. Az értekezleten Matkovics Dobrica bácskai főispán elnökölt és hosszabb beszédet mondott. Ismertette a jelenlegi agrárkrízist, amelyet az amerikai gabona áresése okozott. Az új bank elsősorban a bel-földi buza értékét akarja biztosítani. Az Agrárbank részvényeit eredetileg külföldön akarják placirozni, az állam azonban, amely az új bankért garántál, nem akarja hogy a részvények külföldiek kezébe kerüljenek. Ezért fordulnak most felhívással az ország polgáraihoz a részvényjegyzés érdekében. Hazafias kötelessége mindenkiné, hogy anyagi erejéhez képest résztvegyen a részvényjegyzésben, mert ezzel közvetve az ipart, a kereskedelmet és az általános jólétet szolgálják. A főispán nagy tetszéssel fogadott beszéde után Cvejanov György helyettes polgármester felolvasta a bank alapításáról szóló miniszteri rendeletet, majd dr. Nikolics György és Konyovics Zsvikó hozzászólása után hatvan tagú agitációs bizottságot választottak, amelynek tagjai a városi és tanyai lakosság körében fogja megindítani a propagandát.

A Sárga Madár az ocean fölött

getbe esődült Páris lakosságának nagy része. A rendőrség alig volt képes a rendet fentartani.

A Sárga Madár megérkezésekor a tömeg ujjongása határtalan volt.

A repülőgép leszállása után először Assolant és Le Fevre szálltak le, akik alig álltak a lábukon és látszott rajtuk, hogy teljesen ki vannak merülve. Szüleik és hezzátartozóik azonnal körülvették őket és az egyik hangárba kísérték az aviatikusokat, ahol terített asztal és pezsgő várta őket. Időközben

a tömeg áttörte a kordont és teljesen körülfogta a viharvert repülőgépet.

Az aviatikusok közül utolsónak Lotti szállt ki, akit először apja üdvözölt. Lotti apja dugdugta párisi szállodatulajdonos és ő fedezte az oceánrepülés költségeit. Utolsónak jelent meg a parancsnoki kabin ajtajában Schreiber Artur, a repülőgép potyautasa, akit a három francia aviatikus az ocean átrepülése felett érzett örömben magával hozott Párisba is.

A potyautas vidáman ugrott le a repülőgépről, amerikai zászlót lobogtatott és többször kiáltotta: »Vive la France!« A párisi nép örömben majdnem szétszedte a fiatal potyautast. Az oceánrepülőket az egyik hangárban dus vacso-

ra várta és vacsora közben Lotti elbeszélte a körülötte csoportosuló újságíróknak az oceánrepülés részleteit. Elmondotta, hogy Old Orhardban meherent a start, mest már tudják, hogy azért, mert a »Csirkefogó« a

gép larkába bujt el. Végre szerencsésen elindultak és amikor kiérték az ocean fölé, nagy rémületükre előbujt egy hivatlan utas.

— Valaki a vállamra tette a kezét — mondotta Lotti — és amikor megfordultam, legnagyobb meglepetésemre egy idegen arcot láttam magam előtt. Az ismeretlen kissé bátoritanul, de azért elszántan bemutatkozott úgy nekem, mint társaimnak is. Eleinte fel voltunk habborodva, bosszuságunkban leszidtuk és már arra gondoltunk, hogy visszatérünk Old Ornarába és letesszük a hivatlan vendéget,

de azután meggondoltuk magunkat, hiszen amerikai fiúról van szó és mi is sokat köszönhetünk az amerikai Lindbergh és Chamberlain utmutatásainak. Így tehát magunkkal vittük a »Csirkefogót«.

Az idő az egész uton kedvezőtlen volt, a tengert ritkán láttuk, mert a felhők alacsonyan jártak. A nagy vihar miatt kénytelenek voltunk nagy kerülőt tenni. Egyre magasabbra emelkedtünk, hogy kedvező széláramlatot találjunk, de semmi sem segített. Mindehhez hozzájárult, hogy a benzínvezeték kezdte felmondani a szolgálatot és ezért elhatároztuk, hogy a portugál vagy spanyol parton leszállunk.

A vacsora után a három aviatikus autót ment Párisba, ahol mindhármán Lotti apjának szállodájában szálltak meg. Alig érkeztek a szállodába, Newyorkból rádiótelefonon hívták fel a szállót. Assolantné akart beszélni a férjével és Assolant azonnal rohant a telefonra.

Elmondották még a pilóták, hogy Santanderben érdekes epizód történt a potyautassal, akit a leszállás után az aviatikusok azzal bízták meg, hogy próbáljon eljutni a legközelebbi faluba és értesíteni a hatóságot megérkezéséről. Schreiber Artur utközből két esendőrel találkozott, akik letartóztatták és a comillesi börtönbe akarták küldeni, mert feltűnően hasonlít egy lőköthöz, aki az utóbbi időben ezen a környéken garáz-

dálkodik. Schreiber Artur egy szót sem tud spanyolul és így nem tudta megérteni magát a csendőrökkel, végül azonban mentőölete támadt. *Ceruzdval egy repülőgépet rájzolt egy darab papírra: és ráírta: »Newyork—Páris. Assolant, Le Fevre, Lotti.«* Erre a csendőrök megértették, hogy kiről lehet szó és elengedték a potyautast.

Az egyik amerikai lapnak a a cikke, mintha a francia pilóták maguk szerződtek volna a potyautast, hogy nagyobb reklámot csapjanak vállalkozásuknak. Assolantné nyilatkozata szerint nem felel meg a valóságnak, mert a pilóták sohasem látták Schreiber Arturt és egyiküknek sem volt fogalma arról, hogy a gépen negyedik utas is van.

Megkezdték a tízmillió dináros csalással vádolt két becskerekeli kereskedő bűnperének tárgyalását

Ivanica Nikola tagadja a terhére rótt bűncselekményeket — Molnár Mihály, aki eladta az állam tulajdonát képező vasúti sineket, részletes beismerő vallomást tett

Becskerekről jelentik: Nagyszabású bűnügy tárgyalását kezdte meg hétfőn a becskerekeli törvényszékben *Bunics Ivó* törvényszéki elnök büntetőtanácsa. A pernek két vádlottja van, *Ivanics Nikola* harmincéves és *Molnár Mihály* harmincöt éves becskerekeli kereskedők.

A vádirat

A vádirat Ivanicát és Molnárt sikkasztások, csalások, lopások, okirathamisítások és egyéb bűncselekmények egész sorával vádolja és a különböző személyektől elszikkasztott összeg közel tíz millió dinárra rug. A vádirat szerint Ivanica és Molnár 1926 márciusában az építészeti minisztériumtól közszállításhoz vasúti sineket vettek bérbe, azonban az állam tulajdonát képező sineket eladták az *Ohrenstein és Koppel* zagrebi cégnek négyszázezer dinárért. A cég száznegyvenezer dinárt kifizetett Molnárnak, aki ebből ötvenezer dinárt adott át Ivanicának. Ivanica és Molnár okirathamisítást követtek el, mert amikor a zagrebi cég bizonyítványt követelt tőlük arról, hogy a vasúti sinek az ő tulajdonukban vannak, Ivanica a *Jugo Commerce* becskerekeli cég nevében bizonyítványt hamisított, amelyet Molnár Zagrebba vitt és ott a cégtől megkapta a száznegyvenezer dinár előleget. A vádirat szerint Ivanica hatóságértést követett el és hamis vallomásra akarta rábírní Molnárt. Ivanica ugyanis a fogházban leveleket írt cinkostársának, amelyekben sértő hangon írt a vizsgálóbíróról és azt írta Molnárnak, hogy a tárgyaláson vonja vissza a beismerő vallomását és vallja azt, hogy a vádiratban foglalt bűncselekményeket *Tóth Lajos* követte el, aki időközben Amerikába ment és ott meghalt. Ezért a vallomásért Ivanica hatvan darab Ratna Steta kötvényt ajánlott fel. Ivanica *Heimer János* szecsánji gazdálkodótól egy ötvenezer dináros váltót vett át leszámítolás végett,

a pénzt felvette és magának tartotta meg. Ivanica *Salamon Hugo* bjelovári lakostól husz darab dollárkötvényt vett át, azokat eladta és a pénzt megtartotta. Ivanica még társát, Molnárt is becsapta, akitől egyezbén tízenötezer, máskor pedig huszezer dinárt kért azzal, hogy utlevelet szerez és kimennek Amerikába. Ivanica 1925 május 20-ikán *Braun Marcell* becskerekeli kereskedőtől ötvenezer dinárt vett fel és a pénzt elköltötte. Ivanica a sikkasztások és csalások hosszú sorát követte el *Reiter Hans* nürnbergi gépgyáros kárára. Hosszu ideig volt ennek a gyárnak a jugoszláviai megbízottja és a cég nevében *Müller Frigyes* től százezer, a *Freund és Carabineri* cégtől pedig ötvenezer dinárt csalt ki. Ivanica 1925 májusában főnökének, *Reiter Hans* nak a zsebéből egy 75.000 dináros váltót lopott ki és május hónapban 50.000 dinárért eladta egy becskerekeli cégnek a *Reiter Hans* tulajdonát képező becskerekeli irodaberendezést. Ugyanebben az időben a pénztárból 70.000, majd 20.000 és 5000 dináros összegeket vett fel és a pénzt elköltötte. Nem sokkal később *Reiter Hans* nak *Nürnberg* be egy adóivet küldött, amely szerint 60.000 dinárral tartozik az adóhivatalnak. Nemsckára Ivanica közölte *Reiter* rel, hogy a 60.000 dinárt befizette. Később kiderül, hogy az adóív hamis volt, a 60.000 dinárt Ivanica nem fizette be, mert azzal a cég nem is tartozott. Ugyanebben az időben Ivanica levélpórást is követelt el oly módon, hogy a cég nevére Zürichből érkezett ajánlott levelet átvett, noha ekkor már elhocsátották a cégtől s a levélben talált 60.000 dináros váltót kivette, értékesítette s a pénzt elköltötte. Ivanica 300.000 dinár értékű géparút adott el, a pénzzel azonban nem számolt el a nürnbergi cégnek. Ezen kívül még több kisebb-nagyobb csalással, lopással, sikkasztással és más hasonló bűncselekménnyel vádolja az ügyészség Ivanicát.

A vádlottak vallomása

A tárgyalás írási érdeklődés nyilvánult meg Becskereken. *Bunics Ivó* elnök kilenc órákor nyitotta meg a főtárgyalást. A tanács tagjai *Belydrevics és Dragoljovics* bírák voltak, a vádat *Micsin* noviszadi államügyész képviselte, akit erre az alkalomra küldtek ki. A jegyzőkönyvet *Radulovaeski* Vaszilije vezette, Molnárt dr. *Bratics* Dusan, Ivanicát pedig dr. *Mrkusics* József védte.

A terjedelmes vádirat felolvasása után az elnök megkezdte Ivanica Nikola kihallgatását. Ivanica kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, csupán abban, hogy megsértette a vizsgálóbírókat abban a levélben, amelyet Molnárnak írt a fogházban. A csalásokban és lopásokban — mint mondotta — neki semmi része nem volt. A sinesalási ügyben nem működött közre, csupán annyiban, hogy Molnár egy alkalommal eljött hozzá és közölte vele, hogy nagy utkövezésre kapott megbízást és vasúti sinekre lenne szüksége, hogy a szállítást lebonyolíthassa. Ivanica *Brankován Cséda* kereskedőhöz utasította Molnárt azzal, hogy *Brankován* ezt a feladatot el is végezte. Kijelentette Ivanica, hogy *Reiter* nem csapta be, tőle semmit el nem sikkasztott, sőt még neki van 108.000 dinár követelése a *Reiter*-cégtől.

Molnár Mihály részletes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy egy alkalommal nagy közszállításra vállalkozott és ehhez szüksége volt vasúti anyagokra. Az üzletet *Csikós János*sal együtt vállalta és felkeresték *Brankován Csédát*, hogy szerezze meg a minisztériumban a vasúti sineket. *Brankován* 120.000 dinárt kapott, de később kiderült, hogy a minisztérium nagyösszegű óvadékokat kért, amit *Csikós* le is tett, de ő ekkor már otthagya az egész dolgot, mert látta, hogy bukás lesz a vége. *Szuboticára* ment, ahol mint kereskedelmi utazó kapott alkalmazást. Hat napig dolgozott *Szuboticán*, de elbocsátották, mert állandóan idézéseket kapott a bíróságtól. Ezután több helyen volt állásban, de mindenhol elbocsátották az idézések miatt.

Nagy nyomorba került. Egy alkalommal találko-

zott Ivanicával, akinek elpanaszolta, milyen rosszul végződött a vállalkozása és Ivanica azt a tanácsot adta neki, hogy adják el a sineket s menjenek ki Amerikába. Molnár belement az üzletbe, beavatták tervükbe *Tóth Lajost* és leutaztak *Bresztovácra*, ahol a vasúti anyag fel volt raktározva. Tanácskozást tartottak és Molnár Zagrebba utazott, hogy ott vevőt keressen. Felkereste az *Ohrenstein és Koppel*-céget és a sin kilóját 1.78 dinárért ajánlotta fel, holott annak piaci értéke 5 dinár volt. Az *Ohrenstein és Koppel* cég igazolványt kért arról, hogy a sin valóban Molnár tulajdonát képezi. Erre Molnár visszautazott Becskerekre, közölte a felmerült akadályt Ivanicával, aki azt mondta, hogy nem kell kétségbeesni. Ivanica ekkor társtulajdonosa volt a *Jugokommers* becskerekeli cégnek és ennek nevében kiállított egy igazolványt arról, hogy a sinek Molnár tulajdonai. Az igazolvány alá azonban nem a saját, hanem a cég két társtulajdonosának, *Juhásznak* és *Horváthnak* a nevét írta. Ezzel az igazolvánnyal Molnár Zagrebba utazott, ahol most már nagyobb bizalommal fogadták, de még egy utolsó próbát tettek. A cég egyik tisztviselője Molnárrel *Bresztovácra* utazott, ahol megállapította, hogy a sinek tényleg megvannak, sőt azt éppen az *Ohrenstein és Koppel*-cég szállította régebben az államnak. Ezután a cég 140.000 dinár előleget fizetett ki Molnárnak, aki találkozott Ivanicával. Ivanica azt mondta, hogy adja oda neki a pénz felét, nehogy ha megfogják egyiküket, annál legyen az egész összeg. Autón *Bjelovárra* mentek és utközből 50.000 dinárt adott Molnár Ivanicának. *Bjelováron* Ivanicát már várta egy társaság és nagy mulatságot rendeztek. Elmondotta Molnár, hogy miközben mulattak, Ivanica bemutatott neki egy *Seemann* nevű embert, aki azt mondta Molnárnak, hogy cedálja az *Orenstein és Koppel*-cégnél levő követelését és ellenértékül dollárkötvényeket adott át Molnárnak, amelyekről később kiderült, hogy hamisak. Ivanica még *Bjelováron* ezen a mulatságon odament Molnárhoz és 15.000 dinárt kért azzal, hogy van itt egy fiatalember, aki meg tudná szerezni az amerikai utlevelet, Molnár átadta a 15.000

dinárt, de Ivanica később visszajött, hogy kellene még 8000 dinár az utlevélre és Molnár ezt az összeget is átadta. Fél óra múlva újból jött Ivanica azzal, hogy nem elég a pénz, még kell 5000 dinár. Molnár kýmódon 28.000 dinárt adott át Ivanicának az utlevélre.

Az elnök: Miért adott ki maga a kezéből olyan könnyűszerrel 28.000 dinárt?

Molnár: Valósággal szuggerrált engem Ivanica és olyan ellenállhatatlan hangon kérte tőlem a pénzt, hogy nem tudtam megtagadni a kérést.

Gyanakszanak a barátok

Elmondotta Molnár, hogy miközben mulattak, bejött egy detektív, aki a vendéglőstől érdeklődött, kik ezek az idegenek. Erre ők az utlevél-szerző fiatalemberrel gyorsan kerekelt oldottak. Először *Szomborba*, majd *Szuboticára* mentek. *Szuboticán* Ivanica azt mondta Molnárnak, hogy lőjön át a magyar határon és keresse fel Ivanicának *Monoron* lakó fivérét. Ivanica azt mondta még, hogy két hét múlva ő is ott lesz. Molnár valóban átlépte a határt és felkereste Ivanica rokonát. Itt levelet kapott Ivanicától, amelyben az állt, hogy *Pesten* egy megjelölt vendéglőben mikor találkoznak. Molnár felutazott *Pestre*, a megjelölt helyen találkozott Ivanicával. Kitiűnően éltek és Ivanica minden számlát Molnárval fizettette ki. Egy alkalommal Ivanica azt mondta Molnárnak, hogy az a *Bjelovári* fiatalember, akinek ő állítólag 28.000 dinárt adott amerikai utlevélre, egy közönséges szélhámos, becsapta őket és sohasem fogja az utlevelet megszerzeni. Ivanica közölte Molnárval, hogy tud egy másik fiatalembert, aki 20.000 dinárért biztosan megszerzi az utlevelet. Molnár átadta a 20.000 dinárt Ivanicának, aki ezután még új ruhát, kalapot és cipőt is vettett magának Molnárval. Molnár azonban most gyanut fogott, hogy Ivanica ki akarja tőle zsarolni az *Orenstein és Koppel* cégtől kapott pénz utolsó részét is. Ivanica viszont észrevette, hogy barátja gyanakszik és elhivta egy gőzfürdőbe. Itt Molnár levették a lábait, Ivanica pedig azt mondta, hogy kimegy telefonálni. Molnár hiába várta vissza barátját, annak nyomavészett és nem is látta viszont, csak a becskerekeli fogházban.

Molnár a megmaradt pénzből élt egy ideig *Budapesten*, majd alnéven állást is vállalt és annak ellenére, hogy Becskereken már volt felesége, *Budapesten* újból megnősült. A becskerekeli asszony azonban megtudta, hogy férje *Budapesten* házasságot kötött és feljelentette bírámiaért s a budapesti törvényszék Molnárt héthónapi fogházra ítélte, majd hazatoloncolta Becskerekre, ahol letartóztatták.

Az elnök: Na, mit szól ehhez Ivanica?

Ivanica: Kérem, ennek kilencven százaléka hazugság.

Az elnök: Hát mondja el azt a tíz százalék igazságot.

Ivanica: Hát kérem igaz az, hogy *Bjelováron* voltunk és igaz, hogy Magyarországon voltunk. A többi nem igaz.

Az elnök megkérdezte Ivanicától, hogy ő írta-e alá azt a bizonyítványt, amellyel igazolták, hogy a sin Molnár tulajdona. Ivanica kijelentette, hogy nem ő írta alá. Molnár ezzel szemben azt állította, hogy látta, amikor Ivanica a bizonyítványt kiállította. A bíróság ezután megkezdte a tanúk kihallgatását.

A tanúk

Brankován Cséda tanu elmondotta, hogy Ivanicával, Molnárval és *Csikóssal* a vonathon találkozott és felkérték őt, hogy szerezzen vasúti sineket a minisztériumnál. Először *Szuboticára* jöttek és kérvényt adtak be a vasutigazgatósághoz, de elutasították azzal, hogy ez a minisztériumhoz tartozik. *Beogradba* utaztak, ahol a közlekedésügyi minisztérium elutasította kérvényüket, mire az építésügyi minisztériumhoz fordultak, ahol először elutasították a kérvényt, de másodsor teljesítették és a rendelkezésre bocsátott vasúti anyagért 330.000 dinár óvadékokat kértek, amit *Csikós* letétbe is helyezett.

Csikós János becskerekeli szodagyáros elmondotta, hogy Molnárval együtt kezdte meg a jövedelmezőnek ígérkező vállalkozást. *Brankován*nak 60.000 dinár készpénzt és 40.000 dinárról szóló váltót adott át, hogy szerezze meg a szükséges vasúti anyagot. Az engedély megjött és ő azt hitte, hogy ezzel a 100.000 dinárral, amelyet *Brankován*nak adott, minden el van intézve. Később kapott egy felszólítást, hogy 330.000 dinár óvadékokat kell letenni a minisztériumnál. *Csikósnak* nem volt mit tennie, már belekezdett az üzletbe s azért 330.000 dinár értékű hadikártalanítási kötvényt adott át illetékes helyen a vasúti anyagért, amelyet azonban Ivanica és Molnár az ő tudta nélkül eladtak. Az elnök kérdésére *Csikós* kijelentette, hogy ebbe a vállalkozásba, egész vagyonát, egymillió dinárt befektetett, ez az összeg azonban elveszett, úgyhogy ő teljesen tönkrement.

Heimer János tanu elmondotta, hogy egy alkalommal Ivanica felkereste őt és amerikai dollárkötvényeket kínált eladásra a napi kurzuson alul. Ivanica a gazdálkodónak egy angol újságot mutatott és azzal igazolta, hogy a napilapok milyen értékesek. *Heimer* 50.000 dináros váltót adott az amerikai kötvényekért, amelyekről kiderült, hogy értéktelenek.

A nürnbergi gyáros hét milliója

Reiter Hans nürnbergi gépgyáros elmondotta, hogy *Nürnbergben* megjelent nála Ivanica, aki ott technoló-

gát végzett és felajánkozott Jugoszláviai lerakat létesítésére. Reiternek nem volt Jugoszláviában ismerőse és örömmel beleegyezett, hogy Ivanica vállalja a képviselőletet. Abban egyeztek meg, hogy Ivanica Beeskerekről óvadékot küld és ő megkezdi az áru szállítását. Pénz nem jött, de egy beeskereki ügyvédől, aki Nürnbergben járt, azt hallotta, hogy Ivanica rendes ember. Reiter ekkor öt vagon árut küldött Ivanica részére, aki ezt az árut kétszer eladta és mind a két vevőtől felvette a pénzt, de csak az egyiknek szállított. A másik vevő levelet írt Reiternek Nürnbergbe és követelte, hogy szállítsák le a kifizetett árut. Reiter nem tehetett mást, újból küldött négy vagon malomgépet, de pénzt nem kapott. Később maga is Beeskerekre jött, ahol többektől azt hallotta, hogy Ivanica rendes ember. Erre újból küldött négy vagon árut. Később gyanút fogott és lehozta Nürnbergből fivérét, hogy ellenőrizze Ivanicát, de Ivanica a fivérét is becsapta. Ekkor elbocsátotta Ivanicát és egy Herold Vilma nevű nőt bízott meg az ügyek vezetésével, akiről azonban kiderült,

hogy Ivanica hálójába került és Ivanica utasítására egyik beeskereki bankban letétbe helyezték 180.000 dinárját felvették és elköltötték. A kasszából ezenkívül 160.000 dinárt vettek ki. Egy beeskereki embernek, aki Nürnbergben öt felkereste, amerikai értékpapírokért háromezer dollár készpénzt adott. Később kiderült, hogy az értékpapírok hamisak. Beeskerekre akart utazni, de Klein aláírással egy levelet kapott, hogy ne jöjjen, mert dollárcsempészéért letartóztatják. Ivanicától is kapott figyelmeztetést, hogy ne próbáljon Beeskerekre jönni, mert 120.000 dináros adótartozás miatt bezárják. Ennek ellenére Beeskerekre jött és feljelentést tett az egész társaság ellen. Kijelentette még Reiter Hans, hogy a kára jóval meghaladja a hétmillió dinárt.

Az elnök: Mit szól ehhez Ivanica?
Ivanica: Hazudik. Ő tartozik nekem. Bebizonyítottam a könyveimből.

A tárgyalás a késő esti órákig tartott és annak folytatását keddre tűzte ki a bíróság.

Konokul tagad a kilencvenhároméves bánáti méregkeverő

Baba Anujka a tárgyaláson arcultotta egyik vádlott-társát

Pancevórol jelentik: A pancevói törvényszéken hétfőn kedték meg a főtárgyalást abban a nagyszabású mérgezési bűnperben, amelynek fővádlottja Pistonja Anujka kilencvenhároméves vladimirovaci asszony. Pistonja Anujka állítólag már ötven év óta foglalkozik méregkeveréssel és sok bűncselekmény terhelte lelkiismeretét. A mostani tárgyaláson azonban csak két ügyét veszik elő, míg másik tíz bűnyügyében még folyik a vizsgálat. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg nemcsak a Bánátban, hanem az egész országban és újságírók az ország minden részéből nagy számmal utaztak le Pancevóra, hogy a tárgyaláson résztvehessenek. A törvényszék épületét már a kora reggeli órákban nagy tömeg vette körül abban a reményben, hogy sikerül majd bejutni a tárgyalóterembe. Dr. Todorovics Mihajló törvényszéki elnök azonban tekintettel arra, hogy a tárgyalóterem kicsi, az újságírók és ügyvédek belépőjegyén kívül, még csak harminc jegyet adott ki. Dél előtt fél kilenckor szállították át Baba Anujkát és hat vádlott-társát a fogházból a törvényszéki épületbe. A vádlottak egyenként haladtak egymás mellett és mindegyik vádlottra egy-egy börtönőr jutott. A menetet Baba Anujka zárta be, akit a börtönőr kezénél fogva vezetett. A kilencvenhároméves méregkeverőnt idegesítette a törvényszéki épület előtt várakozó nagy tömeg, amikor pedig a fortorporterek tömegét látta meg, eltakarta arcát és indulatosan kiáltott fel:

— Mit akarnak ezek tőlem? Nem vagyok én világ esodája.

Kilenc órákor vonult be a tárgyalóterembe a bíróság, élén a tárgyalást vezető Cserevitzki Ognjat tanácselnökkel. A tanács tagjai Nesics Bozsidar és dr. Sztoljkovics Borislav törvényszéki bírák, a kövvádat dr. Vukovics Mihajló államügyész képviseli, a vádlottakat pedig dr. Petrovics Dusan, dr. Boskovic Dusan, dr. Peller Sándor és dr. Bayerhoffer Ferenc ügyvédek védik.

A vádirat

A tárgyalás megnyitása után az elnök felolvasta a vádiratot. Eszerint Baba Anujka 1924-ben mérget adott el Momirov Sztána ilandzsaí asszonynak, hogy az férjét eltehesse láb alól. A mérgeket meg is volt a hatása, mert a szerencsétlen ember belehalt. 1926-ban Momirov Sztána ilandzsaí gazdálkodónak is mérget adott el, aki azzal felesége és leánya segítségével apját mérgezte meg, hogy a vagyonához hozzájuthasson.

Az ügyész a per fővádlottját, Baba Anujkát kétrendbeli előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetében, mint bünségéért vádolja, Momirov Sztánát egyrendbeli előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetével, Momirov Sztánát és feleségét egyrendbeli előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetével, Milánkó Ljubinka harmincnégyéves ilandzsaí asszonyt, akinek segítségével a vádlottak a mérgehez hozzájutottak, felbujtással és bünségdéllettel, Sztajics Danica harminckilencéves ilandzsaí asszonyt bünségdéllettel és Sturza Olgát, az elhunyt Momirov Nikola tízenhétéves unokáját, aki szülei rábeszélésére a mérget beadta nagyapjának, ugyancsak bünségdéllettel vádolja.

A vádlott nem tudja, hol született

A vádirat felolvasása után az elnök Baba Anujka kihallgatását kezdte meg. Az öreg, töpörödött asszony arra a kérdésre, hogy hány éves, kijelentette, hogy nem tudja pontosan, lehet, hogy kilencvenhárom, de lehet, hogy még több.

— Hol született?

— Nem tudom. Fogalmam sincs, hogy hol születtem.

Ezzel egyidejűleg közölte az elnökkel, hogy kissé nagyot hall, kérte a bíróság tagjait, hogy hangosabban intézzék hozzá kérdéseiket és kérte, hogy a vád-

iratot is mégegyszer olvassák fel előtte, mert nem értette meg jól. Az elnök teljesítette kérését, majd megkérdezte tőle, hogy bűnösnek érzi-e magát.

— Nem érzem magam bűnösnek — válaszolta. — a vádlottakat nem is ismertem soha, velük csak a csendőrségen találkoztam...

— Helyesebben tenné — szakította félbe az elnök — ha mindent töredelmesen bevallana.

— Nincs mit bevallanom, ha felakasztanak, még akkor sem mondhatok mást, mint azt, hogy nem vagyok bűnös.

— A többi vádlott beismerő vallomást tett — figyelmeztette az elnök.

— Már hogy vallhattak volna ellenem, amikor nem is ismerem őket.

Az elnök ezzel befejezte Baba Anujka kihallgatását és a másodrendű vádlottat hívatta be.

A harcias Baba Anujka

Ludaski Lázárné Momirov Sztána vádlott kihallgatása következtet ezután. Elmondotta, hogy férje iszákos természetű, kötekedő ember volt, aki ezenkívül sokat betegeskedett is. Egyszer elpanaszolta a háját Milankov Ljubinkának, aki azt tanácsolta, forduljon Baba Anujkához vladimirovára. Milankov Ljubinka kijelentette előtte, hogy az öregasszony jó pénzért hajlandó olyan hájitalt adni, amely megváltoztatja férje természetét és betegségéből is gyógyítja. Az asszony el is ment Baba Anujkához, akitől 2300 dinár ellenében kapott is valamilyen hájitalt, a folyadéktól azonban férje nem gyógyult meg, hanem meghalt.

Érdekes, hogy Baba Anujka, aki az elnök kérdéseire állandóan azt hangoztatta, hogy nagyot hall, az őt érdeklő vallomások alatt, láthatóan erősen figyelt és úgy látzik, meg is értett minden szót, mert gyakran rosszalólag csóválta fejét és többször közbe is kiáltott.

Momirov Sztána vallomása alatt is felpattant helyéről és szinte hisztérikusan rikácsolta:

— Nem igaz, egy szó sem igaz, sohasem voltál ndiam. Sohasem láttalak.

A harmadik vádlott Momirov Szimó kihallgatása következett ezután. Elmondotta, hogy apja iszákos ember volt és ugyancsak Milankov Ljubinka ajánlatára fordultak Baba Anujkához, aki 5000 dinárért egy üveg folyadékot adott azzal, hogy az üveg gyógyerejű hájitalt tartalmaz. Az italt beadták apjának, aki kisvártatva beteg lett és meghalt.

Baba Anujka Momirov Szimó vallomása alatt is többször közbeszólt és kijelentette, hogy a vádlottat nem is ismeri.

A következő vádlott Momirov Szimóné férjével mindenben megegyező vallomást tett.

Baba Anujka egyre izgatottabb lett és Momirov né vallomása közben szinte percnként indulatosan felpattant helyéről:

— Hazudtok, hogy az ördög pusztítson el benneteket — kiáltozta vádlott társai felé.

Majd az elnök felé fordult és így szólt:

— Tekintetes elnök ur, akasszanak fel mindjárt, ha egy szó is igaz az egészről.

Milankov Ljubinka kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy az öreg Momirov halála után Baba Anujka egy ízben azt mondotta előtte:

— Ezt az embert én öltem meg.

Baba Anujka a vádlott szavaira izgatottan felugrott és toroknagadta Milankov Ljubinkát, akit alig tudtak kiszabadítani a dühöngő öregasszony kezei közül. Az elnök ekkor elrendelte, hogy Baba Anujka mellé egy börtönőrt ültessenek.

Néhány perccel később, amikor szembesíteni akarják a két vádlottat, Baba Anujka azzal az ürüggyel, hogy nem hall jól, mégis felkelt, közel lépett Milankov

Erős szájöblítés
Odollal frissé és
üdévé teszi a lehetet.

Minden cseppje
csupa erő.

Ljubinkához és mielőtt megakadályozhatták volna, egy hirtelen mozdulattal teljes erejéből arcultotta a leányt.

Az elnök szigorúan rendreutasította a vádlott öregasszonyt.

A délelőtti tárgyalás tizenkét óra előtt ért véget.

TÖZSDE

Zürich, június 17. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.3325, London 25.20 hétnyolcad, Newyork 519.975, Brüsszel 72.17, Milanó 27.2025, Madrid 74.15, Amsterdam 208.75, Berlin 123.99, Bécs 73.02, Sztóbrin 3.755, Prága 15.38.25, Varsó 58.26, Budapest 90.635, Bukarest 3.085.

Noviszadi terménytőzsde, június 17. Buza bácskai 79—80 kilós 207.50—212.50, bácskai tiszavilági 79—80 kilós 210—215, bánáti paritás Vrsac 79—80 kilós 210—212.50, szerémi 76—80 kilós 210—212.50. Tengeri: bácskai 227.50—230, bánáti 227.50—230, szerémi 227.50—230. Liszt 0gg és 0g bácskai 307.50—315, 2-es 287.50—295, ötös 277.50—280, 6-os 272.50—275, 7-es 257.50—265, 8-as 172.50—180. Korpa: bácskai juta zsákokban 135—145, bánáti 135—145, szerémi 135—145. Irányzat változatlan. Összesen 111½ vagon.

Budapesti gabonatózsde, június 17. Határidőzlet: Buza októberre 22.34—22.90, zárlat 22.43—22.44, márciusra 24.26—24.70, zárlat 24.35—24.37. Rozs októberre 18.25—18.65, zárlat 18.27—18.30, márciusra 19.62—20.15, zárlat 19.73—19.75. Tengeri májusra 18.60—18.80, zárlat 18.71—18.72, júliusra 24.40—24.75, zárlat 24.55—24.60. Készárúpiac: buza 21.30—23.10, rozs 17—17.25, takarmányárpa 20.50—22, sörárpa 23.50—24.75, tengeri 24.50—25.75, zab 18.50—19.75, korpa 13.25—13.50.

Bécsi marhavásár, június 17. Felhajtás: hizott marha 2103, kicsontozni való 555, ebből Jugoszláviai eredetű 60. Árak 5 garassal olcsóbbak, bikák 10 garassal drágábbak.

Winnipeg terménytőzsde, június 17. Középpártolya: Buza július 116 ötnyolcad, október 115 háromnegyed, december 114 háromnyolcad.

Liwerpooli terménytőzsde, június 17. (Zárlat.) Buza július 7 sh. 11 háromnyolcad d, szeptembtr 8 sh. 2 háromnegyed d, december 8 sh. 4 háromnegyed d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a Jugoszláviai víztek mai állása a következő: Duna: Bezdán 405 (+14), Apatin: 486 (+12), Bogojevo 462 (+9), Palánka 362 (+8), Noviszad 356 (—6), Zemun 320 (—4), Pancevo 302 (—4), Orsava 324 (+2). Dráva: Mariber 162 (—3), Zakanj 54 (+14), Osziyek 270 (+20). Száva: Zagreb 92 (—2), Szisak 28 (—17). Jasenovac 192 (—24), Mitrovica 289 (—19), Sabac 140 (—27), Beograd 264 (—6). Tisza: Senta 255 (—6). Bacsaj 23 (0), Tital 365 (+3).

OROSZORSZÁG

Dr. Munk Arthur emlékirata

(Amikor már a raktárakat is kitérték — Gyaloglás Szibériából hazafelé — Kocsis irándulás a titolozatos házhoz)

NYOLCADIK FEJEZET.

Reggeli kilenc óra volt, amikor szokásom szerint benéztem a svéd vöröskereszt irodájába, hogy megtudjam a legújabb frontjelentéseket.

Azután meg titokban, privát szorgalomból ellenőriztem a magazinost, a Galitzer urat.

Az utóbbi időben feltűnt, hogy Galitzer uruba alatt osztogatja a líbeszgábékat a birodalmi német hadifoglyoknak, sőt bőkezűen bánik a »reichsdeutsche« civil-internáltakkal is. Azokat a feltéve őrzött szeretetadományokat osztogatta, amelyekről már hosszú idek óta azt mondták, hogy — nincs. Magam is úgy tudtam, hogy a magazinban egyelőre fehérenemű nincs, hiszen sokszor kértem a betegek és invalidusok számára is — eredménytelenül.

És most egyszerre van, ruha, fehérenemű, cipő, takaró, minden.

Hiányos fehérenemű készletemet szerettem volna kiegészíteni, azután Marci is, meg a szakácsok is rágták a filemet, hogy ők még mióta fogságban voltak, sohase részesültek szeretetadományban. (Olyan hadifogollyal még nem beszéltem, aki bevallotta volna, hogy valaha is kapott volna valamit...)

Galitzer urat rajta csíptem, amint vadonatúj nadrágokat, fehéreneműt és gyapjú takarókat osztogatott a német hadifoglyoknak és civil-internáltaknak. Mindenekelőtt is zavartan mentegette magát, hogy a svéd vöröskereszt kizárólag német pénzzel és adományokkal dolgozik.

Azután, hogy kibékítsen, négy szem között eldúlta az »üzleti« titkokat.

— Rezsim-változáskor — magyarázta Galitzer ur — minden törekvésünk oda irányul, hogy a raktár összes készletét a hadifoglyok között osszuk ki. A vörösök, visszavonulás estére, evakuálják Jekaterinburgot és bizonyára magukkal vinnék a svéd vöröskereszt egész vagyonát, raktárát is, nehogy a sok értékes fehérenemű, vászon, szövet, ruhaféle, orvosi műszer, kórházi felszerelés és gyógyszer az »ellenség«, a fehérek kezébe jusson.

— No és a fehérek, — vettem közbe — nem nyulnak az idegen holmihoz?

— A fehérek, — folytatta a raktárnok — ilyenkor diplomatikusan, keztyűs kézzel dolgoznak. Ők nem olyan barbárok, mint a vörösök. A fehérek, ha konstatálják, hogy szegény a vöröskereszt, üresek a raktárai, akkor minden további nélkül engedélyezik továbbra is működését. Ha megérzik, hogy tele van a raktár vagyont érő holmikkal, hogy tele van a kassza segélypénzekkel, akkor politikai okokból kifogásokat emelnek a vöröskereszt nem kívánatos működése ellen, lepecsételik az irodát, lefoglalják a pénzt és kitértik a raktárakat. Hát így van ez kérem kedves doktor ur... mi most mind a két oldalról bebiztosítjuk magunkat; ezért osztjuk szét sürgősen a holmikot a hadifoglyok között.

— Hát akkor miért siránkoztak állandóan, hogy semmijök sincs, amikor zsuflóságig tele van a raktár? — kérdeztem bosszusan.

Galitzer ur a szemüvege fölött nézve válaszolta:

— Mert a hadifoglyok olyanok, hogy hónapokig könyörögnek egy ingért, vagy nadrágért, de ha megkapják, azonnal eladják az oroszoknak és kenyeret, élelmet, vagy dohányt vesznek az árán.

Aztán ha elfogy a pénzüik, előlrol kezdik megint a líbeszgábé kérését, mintha sohase kaptak volna semmit.

Galitzer urral megígértettem, hogy a nagy osztzkodásnál nem fog megfélemezni rólam, még kevésbé védenemről.

Távozáskor megszorítottam csontos, nagy kezét, ami láthatólag nagyon megnyerte tettségét.

A kapu előtt az uccán Krebsz ur beszélgetett két lerongyolt, orosz muzsik kinézésű, hosszú hajú, torzonborz szakállú vándorral.

Bemutatott nekik: tisztak voltak az omszki kocsiból. Az egyik német, a másik magyar. Éjnek idején menektek meg börtönükből, ahová mint halálra ítélteteket vetették a fehérek. Gyalog jöttek Omszkból és gyalog akariják folytatni útjukat hazafelé, nyugati irányban.

Szörnyű híreket hoztak Szibériából a fehérek kezdetlenkedéséről. Tömeges letartóztatásokról, kivégzésekről számoltak be. A Kolcsák hadsereg emberei nagyon szigorúan bannak a hadifoglyokkal: kivétel nélkül lágerbe zárták a szabadon élő hadifoglyokat és halállal súították mindazokat, akikről kiderült, hogy a vörösöknél szolgáltak, vagy összeköttetésben álltak velük.

De halállal büntették azokat a magyar és német tisztakat is, akik nemzet alapon szervezkedtek.

A szibériai zöld-fehér, ellenforradalmi hadsereg Kolcsák admirális vezérlete alatt lépésről lépésre nyomul előre, északnyugati irányban, Tobolszk és Tjumen városok ellen.

Pucszunk tölük. Bizakodva indultak neki a nagy utnak, hosszú, egyenletes léptekkel haladtak a rossz kövezeten, vándorbottal a kezükben, vállukra vetett kenyérszákkal. A vándor tisztak szemében valami különös, fanatikus tűz égett...

Aznap nagyon sokat dolgoztam. Sok munkát adott az invalidus-válogatás, mert mióta meghaltak a hadifoglyok, hogy az első transzporttal invalidusok utaznak haza, mindenki betegét jelentett, mindenki »rokkant« volt.

A régi hadifoglyok valóságos düh-rohamot kaptak, amikor megtudták, hogy kimaradtak a rokkant-liszttából, alig lehetett őket lecsillapítani.

Délutánra már elkészültem a hálátlan m-

kával, amelynek végeztével sok ellenséget szereztem magamnak a láger lakói közül.

Céltalanul bolyongtam az uccákon... Az arnyékom után botorkáltam.

Egyszerre csak azon vettem magamat észre, hogy az evangélikus pap lakása előtt állottam.

A ház előtt egy elegáns, kötfogatu, gumike-rekű liliás állott. A bakon komoly, hosszú, ezerráncos nyári kaftánba öltözött kocsis ült mereven, szertartásosan.

Becsöngettem a kapun.

Blumbergek tatár szolgáló leánya, Tájta nyitotta ki a kis kaput. Amikor meglátott, örömben nagyot sikoltott, fekete szeméi felcsillantak és vissza rohant a lakásba. Már a küszöbön kiáltotta:

— Elizaveta Rudolfovna... Elizaveta... Ru-dol-fov-na...

Elza és a grófnő felkészülve, utra készen állottak az előszobában. A kocsis óreájuk várakozott.

Elzán könnyű, rózsaszínű pettyes batiszt ruha volt, fehér harisnya, fehér anitlop cipő, a fején csipkével díszített szalmakalap. A grófnő tétőtől-talpig feketében volt, nagyon szomorúnak látszott.

Meghívtak engem is: tartsak velük.

A kocsiban a hölgyekkel szemben helyezkedtem el, a kocsis széles háta mögött, alig fértem el a kis ülésen.

A grófnő bemondott a kocsisnak egy címet.

Alig néhány perc múlva egy csinos villaszerrü ház előtt állt meg a kocsis. A kapu előtt már várakozott egy idősebb asszony, csomagot adott át a grófnőnek.

— Vozkreszenszkájá... — szólt halkán a grófnő.

A természetes kocsis billentett a fejével és a lovak közé vágott ostorával. Valósággal röpült a könnyű kocsis a telivér orosz lovakkal.

Nem kis meglepetésemre a magas deszkakerítéssel körülvett, zöld tetejű dom Ipatjeva előtt állott meg a liliás a széles proszpekten.

A grófnő könnyedén lépett ki a kocsiból és magas, karcsu alakja csakhamar eltűnt az otromba deszkapalánkok mögött.

Kettesben maradtunk Elzával a kocsiban. Először négy szemközt. A kocsist a pokolban kívántam volna. Elza elhitette velem, hogy a kocsis tud németül, így hát közömbös dolgokról beszélgettünk.

A közömbös téma is szerelmi vallomásnak számított, de az volt minden szó, pillantás, érintés.

Nagyon jól megértettük már egymást...

Közönyt erőltetve magunkra beszélünk Rigáról, Elza szülővárosáról, majd magyarázgatam, hogy hol fekszik Szubotica, az én szülőföldem, amely bizonyára szebb, mint Riga, amelynek mindössze csak félmillió lakossága van...

Elza Rigát dicsőítette, én pedig Bácskával és Szuboticával dicsekedtem. Csak akkor jöttem zavarba, amikor a balti tengeről és a Duna folyóról, lagunáiról, partjairól, szigetjeiről, nagy

színházakról, Operáról beszélt. Ezzel szemben csak Palics-tával ripoztoghattam.

Végül is abban állapotunk meg, hogy nekem ugyanis mindegy: öt évet már elutaztam az életből, majd Rigán keresztül fogok hazatérni, így hát együtt tehetjük meg a nagy utat.

Észre se vettük, hogy az idő szalad: a grófnőnek csak tízperces tartózkodási engedélye volt és már több mint husz perce tartózkodik a körülzárt, jól őrzött házban. A kocsis is türelmetlenkedett.

Elza megkért, hogy nézzek utána, mi lehet a késés oka, ő rosszat sejt.

Megkerültem a házat a kerítés mellett és a Vozkreszenkij pereulok felől közeledtem a bejárat felé.

Óvatosan lopóztam a deszkafal mellett a kis őrház mögé. Tudtam, hogy szigorúan veszik a cári család őrzetét, nem akartam összeütközésbe kerülni a posztoló őrrrel.

(Folytatás következik.)

HIREK

— **Ófelsége a király hétfőn visszaérkezett Beogradba.** Beogradból jelentik: Ófelsége Alekszandar király hétfőn délelőtt autón Dimitrijevic Áca udvari marsall kíséretében visszaérkezett Topoláról Beogradba.

— **A bécsi jugoszláv követ Beogradban.** Beogradból jelentik: Dr. Milojevic Milán bécsi jugoszláv követ hétfőn délelőtt Beogradba érkezett. Milojevic néhány napig a fővárosban fog tartózkodni.

— **Két új törvény jelent meg.** Beogradból jelentik: Svrljuga Sztankó dr. pénzügyminiszter előterjesztésére a király hétfőn két új törvényt írt alá. Az egyik törvény módosítja az állami egyenes adókról szóló törvényt. A szerbiai házközösségek, amelyeknek ötnél több férfi tagjuk van, könnyítéseket kapnak az új törvényben a kiegészítő földadó fizetése terén és pedig progresszív alapon. Törvényerőre emelte a király azt a törvényt is, amely a tengeri és a folyambajozási vál-

— **Javul Dimitrije patriárka állapota.** Beogradból jelentik: Dimitrije patriárka állapotában javulás állott be. Az utóbbi két napot a patriárka nyugodtan töltötte és gyógyulási folyamata teljesen kielégítő. Alatokat mentesíti az adófizetés alól.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Helyenkint zivataros esők várhatók némi lehüléssel.

— **Koszlcs Mirkó dr. egyetemi tanár, a bácskai kereskedelmi és iparkamara főtitkára szabadságon.** Dr. Koszlcs Mirkó szubotica egyetemi tanár, a bácskai kereskedelmi és iparkamara főtitkára hétfőn megkezdte nyári szabadságát. Távollétében dr. Mirkovic Mijó egyetemi tanár, a kamara titkára helyettesíti.

— **Bácskai szlovákok küldöttsége Scotus Viatornál Beogradban.** Noviszadról jelentik: Vasárnap Beogradban járt a bácskai szlovákok nagy küldöttsége nemezzel viseletben dr. Bilik Jan vezetésével. A szlovák küldöttség felkereste Beogradban a csehszlovák követségen Scotus Viator, a hírneves angol publicistát, aki jelenleg Beogradban tartózkodik és megköszönte neki, hogy a háború előtt és a háború alatt a szlovákok érdekében olyan eredményes tevékenységet fejtett ki az angol sajtóban.

— **Városi közgyűlés Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Lakics János polgármesterhelyettes csütörtök délután négy órára ülésre hívta össze Noviszad város képviselőtestületét.

— **Fényes ünnepségek keretében ünneplik meg az egész országban a vidovdáni csata ötszáznegyvenedik évfordulóját.** A jövő pénteken, június 28-ikán ünnepélyes keretek között fogják megünnepelni az egész országban a kovostopoljei csata ötszáznegyvenedik évfordulóját. Makszimovic Bóza közoktatási ügyi miniszter körrendeletet küldött az összes iskolai hatóságoknak, hogy az állami ünnepet ezidén fokozott gondossággal tartassák meg és az iskolákban rendezzenek előadást a diákoknak Vidovdán jelentőségéről és nyújtsanak történelmi visszapillantást a félezedévvél ezelőtti szerb szabadságharcokra. A szubotica elemi és középiskolákban Vidovdán napján előadásokat fognak tartani, azután istentiszteleten vesznek részt a diákok és végül megkapják évvégi bizonyítványukat.

— **Megkezdtek a szubotica aszfaltburkolatok felülvizsgálását.** A szubotica városi képviselőtestület szakbizottsága Osztojics Szelmir polgármester elnöke alatt hétfőn délelőtt megkezdte a szubotica aszfaltburkolatok felülvizsgálását és átvételét. A bizottság tagjai a polgármesteren kívül dr. Micics, a beogradi technikai fakultás tanára, három szubotica magánmérnök, a városi mérnök és a képviselőtestület két tagja. A bizottság egyelőre csak azokat az aszfaltokat fogja felülvizsgálni és átvenni, amelyeket a zemuni aszfaltozó vállalat készített.

— **Petrovic Koszta városi főmérnök visszatért szabadságáról.** Petrovic Koszta városi főmérnök vasárnap visszatért szabadságáról és hétfőn átvette a szubotica építési ügyosztály vezetését.

— **Az adal pravoszláv egyházközség szlavája.** Adáról jelentik: Az adal pravoszláv egyházközség a napokban ünnepelte meg évi szlaváját, amelyen dr. Baltics Vinko, a beogradi tartomány főispánja is megjelent Antunovic Hadzsi ezredes, sztaričesell kerületi parancsnok és Kovacevic Boriszlav főispáni titkár kíséretében. A főispán Vlahovic Dusan kerületi főszolgabíróval együtt megnézte az új szerb templomot és részt vett a népnepélyen.

— **Felszentelték a kulai polgári iskola új épületét.** Noviszadról jelentik: Vasárnap délelőtt Kulán ünnepélyes keretek között szentelték fel a kulai polgári iskola új épületét. Az istentiszteletet Popadic és Damjanics kulai görögkeleti plébánosok, Raile római katolikus lelkész és Hein Ferenc cservenka evangélikus lelkész celebrálták. A közoktatásiügyi miniszterium részéről Gyorgyevics Dragoszlav miniszteriumi osztályfőnök, az elemi oktatási osztály vezetője jelent meg. Makszimovic Bóza közoktatásiügyi miniszter képviselőjében.

— **Repülőszerecsétlenség nyolc halottal a La Manche csatorna felett.** Londonból jelentik: A La Manche csatorna angol partvidékén borzalmas repülőszerecsétlenség történt hétfőn délelőtt, amelynek nyolc halottja van. Egy angol utasszállító repülőgép, amely Anglia és a kontinens között közlekedik, géphiba folytán Dungenesstől három és fél tengeri mérföldnyire lezuhant a tengerbe és elmerült. A repülőgép tizenegy utas volt és közülük hét nem tudott kijutni a bezárt kabinokból. Nyolc utas megfulladt. Három utas, köztük a gép pilótája és mechanikusa, életben maradtak, de súlyos zúzódásokat szenvedtek és kórházba szállították őket. A szerecsétlenség hétfőn délelőtt tizenegy óra tizenöt perckor történt. Az elpusztult utasok közül hat nő volt.

— **Halálos kuglpartí.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken hétfőn tárgyalták Topalov Antun husz éves topoljei földműves bűnügyét. Topalovot az ügyesség szándékos emberölés büntetével vádolták. A vádolt 1928 októberében a baranyai Topolje község nagykorosmájában több társával kuglizott. Játék közben ésszelállkozás támadt közte és Topalov Ádám nevű barátja között és a civódás hevében Topalov Antun olyan súlyosan összeszurkálta barátját, hogy az sérüléseibe még a helyszínen belehalt. A hétfőn tárgyalás a vádoltat beismerte a bűncselekményt. A bíróság kihallgatta a vezetes kuglpartí résztvevőit és az eset szemtanúit, majd a perbeszéd elhangzása után meghozta ítéletét, amely szerint Topalov Antunt az enyhítő körülmények figyelembevételével háromévi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen úgy az elítélt, mint a védő felebezést jelentettek be.

— **Megkezdődtek a szóbeli érettségi vizsgák a noviszadi flugimnáziumban.** Noviszadról jelentik: A noviszadi flugimnáziumban múlt hét csütörtökön fejeződtek be az írásbeli érettségi vizsgálatok és a szóbeli érettségi vizsgálatok hétfőn kezdődtek és június 27-ikéig tartanak.

— **A petrovaradini vagyonszövetség egymillió, a bródi vagyonszövetség kétmillió dinár értékű Agrárbank-részvényt jegyzett.** Noviszadról jelentik: Krászojevics Janicsle vukovári főispán vasárnap és hétfőn több értekezletet tartott a Szerémségben a gazdasági körökkel az Agrárbank részvényjegyzési ügyében. Szremszki Mitrovicán, Vukováron, Vinkovcin, Petrovaradinban voltak ilyen értekezletek és mindennél nagy számú részvényt jegyeztek. A petrovaradini vagyonszövetség egymillió dinárnyi, a bródi vagyonszövetség kétmillió dinárnyi részvényt jegyzett az Agrárbanknál.

— **Eljegyzés.** Mr. ph. A. Flögl Odzsaci, eljegyezte Handler Bözszt Parabucról. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Napoleon-émlékművet állítanak fel Ljubljánban.** Ljubljánból jelentik: A Glazbena Matica és a ljubljani Intitút de France nagyszabású előkészületeket tesznek az illir királyság megalapításának százhuszadik évfordulójára. Az ünnepségek keretében leplezik le a Napoleon emlékművet, amelyet a Zvijezdapark egyik legszebb helyén állítanak fel. Az emlékmű egy obeliszk, amelynek oldalán Napoleon császár, továbbá Marmont és Nordeul francia tábornokok művészi bronzplakkettjei vannak.

— **A vajdasági hittelezők védegyületének közgyűlése Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A vajdasági hittelezők védegylete június 30-ikán tartja évi rendes közgyűlését Noviszadon.

— **Elhalasztották a főtárgyalást a sikkasztással vádolt volt noviszadi gimnáziumi igazgató bűnperében.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék büntető tanácsa elé hétfőre volt kitűzve Danilovic Váza, a noviszadi főgimnázium volt igazgatójának bűnpere, aki azzal van vádolva, hogy igazgatói működése alatt 1922-től 1925-ig az iskola különböző alapjaiból huszezer dinárt elvett és a pénzt saját céljaira használta fel. A vádolt a tárgyaláson betegsége miatt nem jelent meg és ezért a főtárgyalást elhalasztották.

— **Agyonsújtotta a villám az országuton.** Noviszadról jelentik: Csuresics Lázár titeli földműves vasárnap reggel kocsin hazafelé igyekezett a titeli országuton. A nagy viharban lesújtott a villám, amely megölte a földművest és lovait is. Holttestére vasárnap este bukkantak rá a járókelők.

— **Trockij nem kapott beutazási engedélyt Angliába.** Londonból jelentik: A külföldi lapokban az a hír terjedt el, hogy Trockij engedélyt kapott Macdonaldtól, hogy Angliában letelepedjék. Macdonald miniszterelnök hétfőn kijelentette, hogy valótlán az a híresztelés, mintha Trockij tőle beutazási engedélyt kért volna, Clynés belügyminiszter pedig hozzáfűzte ehhez a nyilatkozathoz, hogy nem adott beutazási engedélyt Trockij részére.

— **Uj autóbuzsjárat Noviszad és Csurog között.** Noviszadról jelentik: Szombaton indult meg Noviszad és Csurog között az autóbuzsforgalom, amelyet egy husz személyes autóbuzs bonyolít le. Az autóbuzs reggel fél hétkor indul Csurogról és Zsabalj, Goszpodjincen át háromnegyed nyolckor érkezik Noviszadra. Noviszadról a Buzaterről délután fél egykor indul a kocsi, amely háromnegyed kettőkor érkezik Csurogra. A viteldij Noviszadról Csurogra hatvan dinár.

Szülősgazdák figyelmébe!

SULIKOL
A legbiztosabb szer az osídium ellen, amelyet az eső sem mos le. — A szülőcsimoly — peronoszpóra ellen kiváló hatása van. **SILESIAGRÜN**
A kettőfő öszezokorra a rézgátló és mosás lével együtt lehet alkalmazni. — A készítményeket szállítja 0656
DUŠAN ZARIĆ, Beograd, Zrinska 60

— **Megalakultak a noviszadi ügyvédi kamara bizottságai.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyvédi kamara vasárnap megtartott alakuló közgyűlésén a fegyelmi tanács elnökül dr. Moes Sándor noviszadi ügyvédet választották meg, helyettese dr. Matics Milán noviszadi ügyvéd lett, ezeknek helyettesei pedig dr. Jankovic Zsárkó Velikibecskerek és dr. Nikolic Kornél Szombor. A kamara ügyésze dr. Szekulics Milán eddigi kamarai ügyész, helyettesei dr. Szekulics Milován, dr. Todorovic Koszta és dr. Biluk Janko noviszadi ügyvédek. A semmitőszék mellett működő ügyvédi bíróság tagjai: idősebb dr. Hadzsi Koszta, dr. Lusztig Nándor, dr. Grigorijevics Milvoj, dr. Boksán Milos, dr. Latinsics Jován noviszadi és dr. Malagurszki Babiján, dr. Kengyelac Milvoj, dr. Manojlovics Jócó szubotica, dr. Graber László pancsevöl és dr. Lalosevics Joca szombori ügyvédek. Az ügyvédvizsgáló bizottság ügyvédtagjai: dr. Adamovic István, idősebb dr. Hadzsi Koszta, dr. Boksán Milos, dr. Latinsics Jován, dr. Pavlasz Ignác, dr. Moes Sándor, dr. Matics Milán és dr. Szekulics Milán noviszadi ügyvédek. A kamara választmánya: dr. Kovács Bódog, dr. Pavlasz Ignác, dr. Moes Sándor, dr. Ziprisz Oszkár, dr. Matics Milan, dr. Maínszki Koszta, dr. Mogin Száva, dr. Aradszki Dimitrije, dr. Macsak Mátyás és dr. Nikolic Nikola noviszadi és dr. Ivkovic-Ivandekics Mirkó, dr. Manojlovics Joca szubotica, dr. Gyurics Dávid szombori, dr. Grosics Pája becskereké, dr. Miletics Zsvikó belacrkvai, dr. Pajics Gyóka pancsevöl és dr. Boljanics Petar kikindai ügyvédek. A kamara fegyelmi tanácsának tagjai: dr. Kovács Bódog, dr. Marcs Károly, dr. Vermes Imre, dr. Nedeljkovic Djurica, dr. Iljics Radoszlav, dr. Tabakovics Djuro, dr. Tapavica Gyorgye, dr. Nedakovics Dusan és dr. Skrebilj Iván noviszadi ügyvédek, dr. Magarasevics Alekszander, dr. Katanec Mihovil szubotica, dr. Filipon Márkó vrsaci, dr. Zsiros Lajos kikindai, dr. Nikolic Djura és dr. Gál Rezső szombori, továbbá dr. Mijajev Luka becskereké ügyvédek lettek.

— **A Dunába fulladt egy kovilji földműves.** Noviszadról jelentik: Vasárnap újból áldozatot követelt a Duna. Micsin Milenko kovilji földműves fürdeni ment a Dunába és belefulladt a vízbe. Holttestét meg nem találták meg.

— **Leugrott a rendőrség épületének harmadik emeletéről egy trafikolvaj és — sértetlen maradt.** Zagreből jelentik: Izgalmas jelenet játszódott le vasárnap délelőtt a zagrebi rendőrség épületében. Néhány nappal ezelőtt ötezer dinár értékű okmánybélyeget loptak el az egyik zagrebi trafikból. A rendőrség a tettest Vlahovic Bozsidar rovtmtultu fiatalember személyében elfogta és letartóztatta. Vlahovicot vasárnap hallgatták ki és a trafikolvaj töredelmes beismerő vallomást tett. Amikor a kihallgatás után Vlahovicot elvezették, a fiatalember a rendőrségi épület harmadik emeletének nyitott ablakából levette magát. Az életunt ember szerencsés véletlen folytán nem zuhant a kövezetre, hanem a második emelet egyik kiálló párkányán fennakadt és néhány könnyű horzsolás árán megmenekült.

— **Uj orvos.** Hruszek Henriket, Hruszek János sztaričivaci földbírtokos fiát a párisi egyetemen szombaton orvosdoktorrá avatták.

— **Uj gyógyszerárak a Vajdaságban.** Noviszadról jelentik: A szociálpolitikai miniszterium egészségügyi osztálya Mészáros József sztaraalánkaí gyógyszerésznek engedélyt adott, hogy Obrovácon, Fischer Rózi szentai gyógyszerésznek pedig, hogy Potiszki-szvetinikolán gyógyszerterát nyisson.

— **Megismétlik Landau Juliska szubotica tanátnő táncintézetének ritmikus tornacsoportja vasárnap Pállicson, a Vigadóban gyermekelőadást rendezett, amely egyben a növendékek vizsgája is volt.** Az előadásban hatásosan szerepeltek a következők: Pick Kátó, Ungár Lenke, Wild Iván, Beck Zsuzsa, Kriszhaber Lajos, Schossberger Baba, Engler István, Kálmán Zsuzsa, Markovic Milán, Rosenfeld Anni, Schmidt Laci, Kukulidesz Mariora, Kiss Gyuri, Sors Manci, Deutsch Feri, Vass Albin, Klein Erzsike, Kiss Panni, Krausz Edith, Grünberger Sándor, Kriszhaber Juci, Léderer Magda, Gálffy Panni, Engländer Erika, Hirth Vera, Steiner Aliz, Gombos Baba, Engler Gizli, Morgenstern Magda, Wild Iván, Adam Bandi, Weisz Vera, Szabó Magda, Beck Baba, Adam Kátó, Adam Ily, Garay Baba, Zukmann Klári, Spitzer Edith, Bata Marika, Vild Vera. Nagy sikere volt Spitzer Katóknak, aki klasszikus táncokat adott elő művészi készséggel. A vasárnapi eső miatt sokan távol maradtak az ünnepélyről ezért azt közkívánatra vasárnap Pállicson, a Vigadóban megismétlik. A megváltott jegyek érvényesek.

— Ideiglenesen szüntették meg a belacrkvai járási állami adóhivatalt. Belacrkváról jelentik: Junius 12-ikén jelent meg a »Szluzsbene Novine«-ban a pénzügyminiszter rendelete, amely tizenegy adóhivatalt beszüntetett és ezek közt volt a belacrkvai is. A belacrkvai kereskedelmi egyesület kezdeményezésére akció indult a rendelkezés visszavonására. Junius 14-ikén el is utazott Beogradba egy küldöttség, amely dr. Spaiacs Koszta polgármesterrel az élén a belacrkvai gazdasági egyesületek vezetőiből állott. A pénzügyminiszter távollétében Letica Dusan segédminiszter fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy nézete szerint Belacrkván szükséges az adóhivatal. Letica Dusan közölte a küldöttséggel, hogy az adóhivatalt egy éven belül vissza fogják állítani.

— Tízezer ember strandolt vasárnap a zagrebi Száván. Zagrebból jelentik: Vasárnap rekordközönsége volt a zagrebi strandnak. A rekkenő hőségben már kora reggel megindult a népvándorlás a Száva parti fürdőház felé és délben hozzátéveleges becslés szerint tízezer ember sítkérezett vagy lubickolt a strandon. Az óriási tömegek kiszállítására külön villamosjáratokat kellett üzembe helyezni. Érdekes, hogy a szokatlanul nagy embertömeg ellenére sem történt egyetlen közlekedési baleset sem.

Ágnes krémtől gyönyörű lesz

— Elfogták a szlovén Csarugát és bandájának hét tagját. Ljubljánból jelentik: A csendőrség az egyik Ljubljana melletti községben hosszas nyomozás után elfogta és letartóztatta Jakopin Nace szlovéniai rablóvezért és bandájának hét tagját. Jakopin, akit szélteiben szlovén Csarugának neveztek, hónapokon keresztül nyugtalanította bandájával a Ljubljana melletti községeket. A rablóvezérnél elfogatása alkalmával egy noteszt is találtak, amelyben Jakopin a jövőben elkövetendő rablások és utonállások terveit dolgozta ki. A fellejegyzések között szerepelt egy terv, amely szerint a rablóbanda betör Szveti Vid község csendőrlaktanyájába, megölik a csendőröket és elrabolják egyenruhájukat, hogy a rablók így csendőruniformisban dolgozhassanak tovább. Jakopin kihallgatása alkalmával már eddig is több rablást és utonállást ismert be. A nyomozást a veszedelmes társaság bűnlajstromának felderítésére nagy erővel folytatják.

Jajagin női és férfi fodrász Noviszadon a Trandafil-palotában minden igényt kielégítő, vízvezetékekkel és legmodernebb felszereléssel berendezett szalonját megnyitotta és kéri a közönség szíves támogatását.

— Tűz Petrovoszelón. Petrovoszelóról jelentik: Szombaton reggel négy órakor Prodanov Cvetko gazdálkodó és családja kiment a mezőre dolgozni. Nyolc órakor eddig ismeretlen okból kigyulladt a lakóházuk és annakellenére, hogy a tűzoltóság rögtön kivonult, a házat nem lehetett megmenteni. Egy tüzoltó kísérte mellett Prodanov anyósa bement az égő házba és az ágyban elrejtett készpénzt, 25.000 dinárt megmentette. A padlason nyolc métermáza kukorica, hat métermáza buza égett el. A kár meghaladja a 30.000 dinárt.

Ne feledje: Az állami osztályosrajtók I. osztályának huzása július 8-án vegye vagy rendelje meg szerencsesorsjegyet
BRISTOL-nál, Novisad, Željeznika ul. 27

— A zagrebi Vöröskereszt Egyesület tanfolyama tanítónők számára. A Vöröskereszt Egyesület zagrebi szervezete július 20-tól augusztus 20-ig egyhavi tanfolyamot szervez gyakorló tanítónők számára. A kurzuson, amelyet a zagrebi háztartástani iskola helyiségeiben tartanak meg, a növendékek a praktikus és szociális orvostanon kívül háztartástant fognak tanulni. A növendékek teljes ellátást mosással együtt 900 dinárral kapnak. A tanfolyamon összesen tizenhat tanítónő vesznek fel. Felvételi kérvényeket Oblassni Odbor Podmlatka Crvenoga Križa Zagreb, Opatička ulica 10. címre július hó 15-ig bezárólag kell küldeni. 250 dinár beíratási díj nyomban a felvétel után befizetendő.

Gyorsan, kellemesen, fájdalom nélkül

tisztítja — fe 1-issziti
a gyomrot és a beleket
a **MAGNA-por**

Felnőtteknek egy nagy, gyermekeknek egy kis kanállal egy pohár vízben vagy tejben. Gyógyszerárakban és drogeriákban csomagja 4 dinár

— A városi zenekola évről növendékhangversenye. A szuboticei városi zenekola június 18-ikán, kedden délután négy órai kezdettel tartja meg évről növendékhangversenyét a következő műsrral: 1. Maurer: Concertenté, előadják: Hermann Ottó, Kurtos Koszta, Szénási Márton, Kellert István és Strassburger Klári. 2. Dávid: Le petit tambour, hegedűn előadja Szárics Gizella. 3. Jensen: Irrlicher, zongorán előadja: Resch Margit. 4. Lázár: Polonaise, csellón előadja: Radics Vilmos. 5. Maillart operariája, éneklő Stojács Lázár. 6. Bermet: Romance és Chanson gal, hegedűn előadja Rónai Ernő. 7. Schutt »Valse mignona«, zongorán előadja: Hütter Klári. 8. Raff: Cavatine, hegedűn játssza: Kurtos Koszta. 9. Hretics: Behar és Ekert: Echo, éneklő Hollósi Erzsébet. 10. Soner: Étude de concert, zongorán előadja: Seifer Katica. 11. Mozart operariája, éneklő: Siflis Irma. 12. Viotti hegedűkoncert, játssza Donáth Antal. 13. Saner: Étude, zongorán előadja: Strassburger Klári. 14. Albini: Apassionata és Nesoda: Crvena ruža, éneklő Schlesinger Ilona. 15. Lisinski, kórus a »Porin« című operából, éneklő a női növendékeknek. 16. Mozart: Trio, előadják Bermet Ferenc, Szárics Gizella és Seifer Klári. 17. Bermet: Praeludium és fuga, előadja az intézeti zenekar. A hangversenyre szívesen látják az érdeklődőket.

— Gyujtogatás gyanúja miatt letartóztatták egy bánáti kereskedő fiát. Becskerekéről jelentik: Susara bánáti községben szombaton éjjel kigyulladt Kararoska Ferenc kereskedő fűszer és rövidúru üzlete. A tűz gyorsan elharapózott és csakhamar lángban állott az egész ház. A tűzoltók nagy erőfeszítéssel eloltották a tüzet, de akkor már igen nagy volt a kár. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást, amelynek során megállapítást nyert, hogy a tüzet gyujtogatás

okozta. Az üzlethen ugyanis petróleumot öntöttek ki és azt meggyujtották. Miután a kereskedő nem volt otthon, a csendőrség annak fiát fogta gyanúba, akit azonnal letartóztattak és bekísérték a belacrkvai ügyészség fogházába.

Dr. Unger Imre gyermekgyógyász-specialista orvosi rendelőjét Agina ulica 13. szám alatt (Vilsonova ulica sarkán) megnyitotta.

— Megnyílt a szuboticei leánygimnázium kézmunka- és rajzkiállítás. Hétfőn délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg a szuboticei leánygimnázium kézmunka- és rajzkiállítás. A kiállításon a diáklányok figyelemreméltó, szép kézimunkái és rajzai vannak kiállítva.

Arcülmezen mindenki! Díjtalan felvilágosítás és prospektus: Drogerija »Nada«, Subotica.

— Csökken a munkanélküliség Szuboticián. A szuboticei munkásbörze múlt heti jelentése szerint az elmúlt héten mindössze 62 munkás keresett alkalmazást. Ebből csak két munkást tudtak Szuboticián elhelyezni. A munkanélküliség eszerint csökkenőben van, mert az előbbi hónapokhoz képest a munkát keresők száma nyolcvan százalékkal apadt.

Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes »Ferenc József« keserűvíz úgy az alhisi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezetői a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez szívbajosoknál is, gyorsan és enyhe módon, szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélmozgást. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben. 28

SPORT

Szubotica válogatott csapata vasárnap Szomborban mérkőzik a válogatottal

A mérkőzésről szerdán este dönt az alszövetség

Az elsőosztályú bajnokság szuboticei és vidéki csoportokra történt és minden tekintetben üdvösnök bizonyult szétválasztása óta csak ritkán mérkőzések egymással a régi fegyvertársak: a szuboticei és szombori csapatok. Amíg a bajnoki mérkőzések tartanak, nem igen van alkalom barátságos mérkőzések rendezésére, most már azonban a vidéki csoportban is befejezéshez közeledik a bajnoki szezon.

Legutóbb a SzAND, Sport és a Bácska játszottak Szomborban és a szombori Sportot Szubotica látta vendégül. A szombori egyetközi bizottság, amely rövid idő alatt is törekvő és hasznos intézménynek bizonyult, legutóbb azzal a kérelemmel fordult az alszövetséghez, hogy rendezze meg Szomborban a Szubotica—Szombor városközi mérkőzést. Terminus hiányában az alszövetség csak most teljesítheti a szomboriak kérését és értesülésünk szerint már vasárnap, június 23-ikán sor kerül a városközi mérkőzés lejátszására. A Szombor—Szubotica mérkőzés ügye eredetileg már az elmúlt héten ki volt tűzve az igazgató tanács

napirendjére, a tanácsulást azonban a funkcionáriusok akadályoztatása miatt nem lehetett megtartani. Miután vasárnap a szombori csapatok nem játszanak már a bajnoksáért és a szuboticei csapatok sem készítettek elő erre a napra programot, június 23-ika alkalmasnak látszik a városközi mérkőzés megrendezésére.

Szegedinszki Nesztor főtitkár — mint a Bácsme gyvei Napló munkatársával közölte — szerdára szándékszik összehívni az igazgatótanácsot, amely minden bizonnyal megadja hozzájárulását a mérkőzéshez. Miután a mérkőzés előkészítése nem igényel különösebb előkészületeket, Szombor előreláthatólag elfogadja a vasárnapi terminust, amely esetben a legerősebb összedíltású válogatott csapat fogja képviselni Szubotica színeit a szombori válogatott elleni mérkőzésen.

Szubotica csapatát ugyancsak a szerdai tanácsuláson jelölik ki, míg Szomborban a klubközi bizottság állítja össze a válogatottat.

A vajdasági tenniszsport lendületes fejlődését tanusította a háromnapos szentai tenniszverseny

Schréger Lilly és Flaman az ország legjobb tenniszjátékosai közé emelkedtek

Vasárnap fejeződött be a három napos szentai nemzetközi tenniszverseny, amely a vajdasági tenniszsport egyik legnagyobb eseménye volt az idei szezonban. A szentai tenniszklub nagy gondnal és anyagi áldozatoktól vissza nem riadva rendezte meg ezt a nagyszabású versenyt, amelyen ritkaságszámba menő nagy mezőny incul. A vajdasági tenniszklubok legjobb játékosain kívül Oszijekről is jöttek versenyzők, azok közül résztvevő a versenyen Szeged bajnoka dr. Csermák is, még egy szegedi játékos társaságában. A verseny mindvégig kedvező időben folyt le.

A várakozásnak megfelelően rendkívül érdekes küzdelmek voltak minden versenycsoportban és nem maradtak el a szenzációs meglepetések sem, így többek között Bokorné és a szegedi bajnok nem várt veresége, azok közül néhány vajdasági játékos kitünő és nagy fejlődésről tanuskodó szereplése.

A vasárnapi verseny, amelyen a döntők lejátszása került sor, ngyszámu és előkelő közönség jelenlétében folyt le. Nagyon sokan rándultak le Szentára Szuboticáról is, hogy z érdekes küzdelmeknek szemtanúi lehessenek, azok közül a vasárnap Szuboticián szerepelt beogradai tenniszszek is, amint befejezték palicsi versenyüket, Szentára utaztak a verseny megtekintésé-

re. A közönség soraiból nem hiányoztak a város hivatalos személyiségei sem, így megjelentek Györgyevics Szlobodán szentai, azonkívül Makszimovics Szeváns szombori polgármester is.

A verseny első nagy szenzációja dr. Csermák veresége volt. Csermákot aránylag könnyen verte meg Flaman, aki ezuttal szenzációs formát játszott ki. A szegedi játékos nem tudott ütésbe jönni, amikor pedig belejött a játékba, már késő volt. Flaman nagy előnyt szerzett és a győzelmet biztosan nyerte nagyvív ellenfelével szemben. Dr. Csermák ezzel ki is esett a férfigyegyes további küzdelmeiből és a döntőt nem ő játszotta le Balálázzsal, hanem Flaman. A döntőben a fiatal odzsaci-i játékos már közelről sem játszotta ki azt a formát, amellyel a Csermák elleni küzdelemben lepte meg a közönséget. Flaman az öt szettes döntőt 6:2, 6:1-zettket után feladta.

Nagy meglepetésszámba ment a vegyes páros eredménye is. A Flaman—Bokorné-pár rendkívül izgalmas játék után megverte a dr. Csermák—Benó Ilonka-párt. Ekkor már Csermák minden tekintetben igazolta játékával nagy hírét és a feltűnően gyengén szereplő becskeréki hölgy mellett ugyszólván egyedül játszott az erős ellenféllel. Az első szettet megnyerte.

míg a második szett elvesztése után hatalmas küzdelem fejlődött ki. A Bokorné—Flaman-pár gémeiben már 5:0-ra vezetett, amikor dr. Csermák teljesen magára támaszkodva kiegyenlített, de az egyenlítés után már annyira kimerült, hogy kénytelen volt feladni a küzdelmet, úgyhogy ellenfelei az utolsó szettet is megnyerték 7:5 arányban.

A harmadik szenzáció délután következett be a női egyes döntőjében. Schröger Lilly megverte Bokornét, aki évcken keresztül biztosan tartotta kezében a Vajdaság női egyes-bajnokságát. A jövőben tehát, a vasárnap látottak után el lehetünk arra készülvén, hogy Schröger Lilly még sokszor fog kemény munkát adni Bokornénak.

Az egyes versenyszámokban a következők jutottak helyezéshoz:

Férfi egyes: I. Balás (Beckerek).
II. Flaman (Odszaci).
III. dr. Csermák (Szeged) és Kntesél (Kula).

Férfi páros: I. Balás—dr. Csermák.

II. Freund—Löbl (Szentá).

III. Horváczki—Vig (szuboticei kék-fehér) és Bokor—Heiszler (Szentá).

Női egyes: I. Schröger Lilly (Palics).

II. Bokorné (Szentá).

III. Fodor és Maiszlerne (Szaribecse).

Vegyes páros: I. Schröger—Balás.

II. Bokorné—Flaman.

III. Beno—dr. Csermák és Maiszlerne—Gortva.

A hendikepp-versenyeket még nem fejezték be és így ezekben a versenyekben a helyezési sorrendet nem állapíthatták meg, hanem egy későbbi versenyen döntik el.

A helyezetteket a rendező klub értékes díjakkal és plakettekkel ajándékozta meg.

A verseny után a népkerti pavillonban bankett volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. A bankett résztvevői a hajnali órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

Vasárnap kezdődik Szuboticán a lóversenyszázón

Nagy mezőny indul a vasárnapi lóversenyen

A »Kralj Alekszandar« szuboticei lovaregylet vasárnap, június 23-án rendezi meg idei első lóversenyét és ezzel megnyílik a szuboticei, valamint a felsővajdasági lóversenyszázón. A vasárnapi szuboticei lóversenyek iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a Vajdaságban, hanem az egész országban, mert a szuboticei lóversenyeken a legjobb jogszóló versenylovak indulnak. A nevezési határidő még nem járt le, de már eddig is számos nevezés érkezett be és a vasárnapi lóversenyen igen népes mezőnyre van kilátás.

A vasárnapi lóverseny hat futamból fog állni. Az első futam a *bácskai mezőgazdák versenye* 1.100 méteres távon, Szubotica város 6.500 dinár díjáért. A második futam: *félvérték versenye* 1.500 méteres távon 4.500 dinár díjért. A harmadik futam *általános verseny (handicap)* 1.500 méteres távon 5.500 dinár

díjért. A negyedik futam: *Díval-verseny* 1.500 méteres távon a szuboticei kereskedők 7.200 dináros díjáért. Az ötödik futam: *Tiszti akadályverseny* 2.800 méteres távon öt akadállyal 4.500 dináros díjért, míg az utolsó, hatodik futam: *Mezőgazdák egyfogatú kétkerekes ügétversenye* 3.200 méteres távon Szubotica város 3.500 dináros díjáért.

A vasárnapi versenyen összesen 28.700 dinár díjat fognak kiosztani a versenyek első három helyezettjének tulajdonosai között. Különösen érdekesnek ígérkezik a szuboticei kereskedők által alapított »Díval-verseny«, amely nagyvárosokban már régen bevezetett futam és izgalmas lesz a tiszti akadályverseny, valamint az ügétverseny is.

A lóversenyt az új lóversenypályán fogják megtartani a 3. lovassági ezred laktanyája mögött, amely igen közel fekszik a város belterületéhez.

A **temesvári »Kinizsi«** Belacrkván. Belacrkváról jelentik: A temesvári Kinizsi e hó 24-ikén Belacrkván a Sport vendége lesz. A mérkőzés iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg Belacrkván.

Szombori ZsAK—Odszaci SC 2:0 (0:0). Szomborból jelentik: A vasárnap Szomborban lefajtott szombori ZsAK—Odszaci Sport Klub bajnoki mérkőzés 2:0 (félidő 0:0) arányban a ZsAK nyerte megérdemelten. Bíró: Sefcsics.

Mallidjosi SC—Szekési SC 5:1 (1:1). Mallidjosi megérdemelten győzött.

Palics teniszcsapata kiesett a bajnoki küzdelemből. Palics teniszcsapata vasárnap játszotta le bajnoki versenyét a beográdi Sumadiával. A versenyt 7:2 arányban a beogradiak nyerték meg és így Palics kiesett a további küzdelemből.

Uj sportegyesület alakult Baranyában. Oszijekről jelentik: Az elmúlt napokban a baranyai Pjetlovac községben megalakították a »Pjetlovaci Granicsár Sport Club«-ot. Az alakuló gyűlésen a tagok kétezer dinárt adtak össze, amely összegben felszerelést vásárolnak. Az új egyesületnek százharminc tagja van s a közeli napokban kéri fogja felvételét az oszijek-i alszövetséghez.

TEMERIN

Temerini TC—Ferrum Szubotica 5:2 (5:0). Barátságos mérkőzés, bíró: Mangh. A szuboticei Ferrum első temerini mérkőzése élénk és érdekes küzdelmet nyújtott, amelyen a jobb csapat teljesen megérdemelten győzött. A második félidőben a Ferrum nagy fölényben volt, amit azonban csatárai nem tudtak kihasználni. A szuboticei csapat játéka a vereség dacára, tetszett a temerini közönségnek.

KÖZGAZDASÁG

— — —

Bánátban nagy erővel indult meg az Agrárbank részvényeinek jegyzése

Gyuricsics Vojin, az Agrárbank kormánybiztosa Beckerekken is nagy előadást tartott

Beckerekéről jelentik: Gyuricsics Vojin, a privilegiált Agrárbank kormánybiztosa vajdasági körútján vasárnap Szuboticáról Beckerekre érkezett, hogy előadást tartson a privilegiált Agrárbank jelentőségéről. Gyuricsics kormánybiztos automobilon érkezett Beckerekre, ahol a megyeházán dr. Baltics Vilko főispán, dr. Zupkovic Pavle tartományi jogi referens, Sztetanovic Nikola polgármester és a város számos előkelősége várta. Az üdvözlések után a kormánybiztos a nagyterembe ment, ahol már többszáz főnyi közönség gyűlt össze, hogy meghallgassák előadását.

Az előadás előtt dr. Zupkovic Pavle tartományi jogi referens tartott megnyitó beszédét, azután átadta a szót Gyuricsics kormánybiztosnak. Gyuricsics mindenekelőtt indítványozta, hogy a gyűlés küldjön hódoló táviratot Öfelsége Alekszandar királynak, amit viharos lelkesedéssel fogadtak el. Azután Gyuricsics ismertette a privilegiált Agrárbank célját és jelentőségét és előadásában ugyanazt mondta, mint Szuboticán, részvényjegyzésre buzdítva a bántiakat.

Gyuricsics kormánybiztos nagy érdeklődéssel kísért beszéde után Szekulics Sztevan kumáni plébános, az ottani agrárszövetkezeti elnöke tartott buzdító beszédet a részvényjegyzés fontosságát hangoztatva. Utána Budisin Joca volt képviselő, az agrárregyesület

szövetségének elnöke szólt fel, aki hangsúlyozta, hogy az Agrárbank megalakítása Öfelsége bölcs gondoskodására vall és ezért a gondolatért az egész ország népe hálás lehet uralkodójának. Ez a hála most a részvények jegyzésében nyilvánul meg, mert ez az egyetlen útja annak, hogy segítsünk a súlyos válságban élő parasztságon. Végül Pantovic Dragoszláv volt tartományi képviselő tartott nagy beszédet, amelyben felhívta a Bánt lakosságát, hogy a végsőkig menő áldozatkészséggel segítse a kormánynak gazdasági és pénzügyi törekvéseit, amelyek az ország földművelésének és ezzel egész gazdasági életének felvirágoztatását célozzák. Hangsúlyozta, hogy az Agrárbankon keresztül a Narodna Banka, a Hipotekarna Banka és a többi nagy bank az eddiginél is nagyobb mértékben nyújt hitelt a földműveseknek. A legszegényebb paraszt is nyugodtan jegyezheti az Agrárbank részvényeit, amelyet mindenkor jó befektetésnek számítanak és szükség esetén lombardirozás útján megkaphatják a pénzüket.

A felszólalások igen mély hatást tettek a jelenlévő nagyszámú hallgatóságra és azok hatása alatt most már élénken megindul a részvényjegyzés a Bánát területén: A földművelőszövetség 200.000 dinár értékű részvényjegyzésre határozta el magát, a földműves-

szövetkezetek együttvéve több mint egy millió dinár értékű részvényeket fognak jegyezni, az Agrárbank részvényeinek 100.000 dinár értékben jegyez részvényeket és az egész Bánát területén egyénileg is tömegesen fogják jegyezni a privilegiált Agrárbank részvényeit.

Uccakövezési kérelmek a novisadai városi kőgyűlés napirendjén. Novisadról jelentik: A szombat délután megtartott városi gazdasági bizottsági ülésen előkészítették a június 20-ikán megtartandó közgyűlés napirendjét. A Zemljana-Csuprija és a Vojvodjanszka-uccák lakói kérték a két ucca kikövezését. Az egyik ucca kikövezése 72.000 dinárba, a másik 240.000 dinárba kerül. Dr. Hadzsi Koszta felszólalásában az uccák kikövezését sürgette, de a városi tanács, bár elvben javasolta a kérelem teljesítését, azt indítványozta, hogy a költségek felét az érdekelt uccák lakói fizessék meg. A bizottság tagjai nem osztották a tanács véleményét és egy külön bizottságot küldtek ki a két ucca megtekintésére és a bizottság jelentése után hozzák meg a döntést. A Kisfaludy-uccában aszfaltjárda létesül, az ucca lakói azonban költségmegtakarítás céljából arra kérték a várost, hogy téglajárdát készíttessen. A gazdasági bizottság ragaszkodott az aszfaltjárdaéhoz, ellenben fizetési könnyítéseket helyezt kiállításba az ucca lakói számára.

Rendszeres hajójárat Apatin és Oszijek között. Oszijekről jelentik: Június 15-ikétől kezdve rendszeres motorhajójárat indul meg Apatin és Oszijek között. Az »Oszijek« nevű hajó minden hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton közlekedik. Apatinból reggel öt órakor indul, Oszijekre érkezik fél kilenckor. Oszijekről indul délután fél kettőkor és Apatinba érkezik fél ötkor. A motorhajó teherforgalmat is lebonyolít.

FILM

A modern Casanova

Harry Liedtke, a javithatatlan szerelmes ezuttal egy nagyon bájos vigjátékban csillogtatja varázserejét mesolyát. A film címe a »Modern Casanova« és Liedtke a szokástól eltérően nem daliás tisztet, nem hódító világit, hanem egy nagyon szimpatikus, bárgyu, szögletes, vidéki professzort játszik, aki boldog vőlegénye egy kisvárosi, szőke, szentimentális lánynak. A sors és egy gázoló berlini autó úgy akarják, hogy a felszeg leányiskolai tanár nagybácsijától egy revüszínházat örököljön, amelyben annyi a szép nő, mint az égben a csillag.

Ebből folyik a mese. A ször meg száz szebbnél-szebb nő rajongja körül az igazgatót, aki — elfeledkezük szende, kis menyasszonyáról. Bökezüen felépített luxusfilm, nagyon jó epizód szereplőkkel és az igazító szépségű Vivian Gibsonnal. Van benne káprázatos revü, lóverseny, szerelem, intrika, sok sok egészeses derü, ezek pedig együttvéve kellemes szórakozást, sok látnivalót és sikert jelentenek.

Az új Harry Liedtke-film, amely sokkal jobb, mint az eddigiek, a Lika-mozi mutatja be.

RÁDIÓ

— — —

Krombholz Károly szuboticei zongoraművész hangversenye a beográdi rádióban

A keddi műsor kiemelkedő eseményei

A keddi rádióműsor eléggé változatos és különösen operaelőadások szerepelnek nagy számmal. A keddi program egyik érdekessége, különösen a szuboticeiak számára, Krombholz Károly szuboticei zongoraművész vendégszereplése a beográdi stúdióban. Krombholz Károly, akinek nevét a külföldön is jól ismerik, először szerepel most a rádió műsorán és erre a hangversenyére kitünő programot állított össze. A hangverseny 8 óra 25 perckor kezdődik.

A keddi hangversenyprogramból még csak a lipcsei közvetítés emelkedik ki. Lipcsében Serge Bortkiewicz orosz zongoraművész tart hangversenyt a rádió közönségének (20.05). Bécs operettjét rendez, amelyen a legnépszerűbb operettekből hallhatunk részleteket zenekari hangverseny keretében (20.05). Bresslau a Johanniss-ünnepeket közvetíti (20.00).

Operaelőadás nyújt Hamburg, ahonnan Strauss Richard egyik dalművét közvetítik (19.25). Kattovitz szintén operaelőadást tűzött programjára (19.20). Rómából Mascagni Parasztszövetület című operáját kapjuk (21.00). Vilna szintén operaelőadást rendez, amelyet közvetít Krakkó és Posen is (19.20). London pedig a Mignon második felvonását közvetíti (21.30).

Joghurt
egyszerűs, 6d. 6.
Joghurt
minden más hűsítőt
le fűl. — Mégis a
Joghurt

veje
csak **2.50** dinár

Megrendeléseket jégbe
hűtve, kocsival házhoz
szállít (Paličra is)

Gulyás tejszarnok
Subotica, Rudičeva 3

PIUKOVIĆ
gőzmosodában
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

a legfehérebben és
legfényesebben vasal-
ják a gallérokat

Elsőrendű
iaszén
kapható
Révai Adolf
Subotica
Sokolska 2 Telefon 551

5 világrész és mindenütt Palma

!!!Azia!!! Afrika!!! Amerika!!!
Ausztrália!!! Europa!!! Azia!!!
!!!Amerika!!! Afrika!!!
...Palman járj, ha
...Dolgod végzed.
...Kitartásra
...Frissességet
Ad Palma

Minden tájon,
Tengerszálon,
Munkásságnak
Nyáron, télen
Kell Palma

PALMA

Simon és Bodnár
gépjavitóműhely, vas-
és részöntőde

VI. kör Tolstojeva ul.
27. szám
(Könyvgyár melletti úton)

Elvállalunk min-
dentéle mezőgaz-
dasági gépjavitást
és alkatrészek
ujjítását
va s ből vagy bármely
ötvetzéből

Külön osztályunkon: autók,
traktorok, gőzmotorok, vala-
mint az összes tüzgépek javít-
ását speciális szerzőművein-
ken szakszerűen garancia mellett
végezzük

vas- és részöntő-
dében

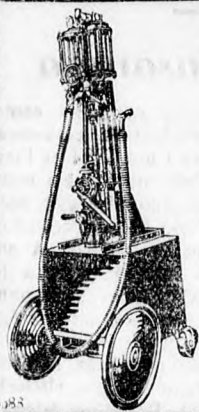
A beküldött rajzok
vagy minták után bár-
milyen gépalkatrészt a
legolcsóbb áron készí-
tünk

5899

Tűzifát

vagontételekben szállít,
földbirtokot
erdőtőlajt Osijekhez közel
10-400 holdig ajánl

Sulyok Iván
Osijek I., Gunduličeva ul. 15

„ROCCO“ benzinfecskendő
mozgó, stabil, bármily mennyiség mérésére.

„VOLUGRAPH“

készülék, földalatti benzínállomás, amely az igénybevett
mennyiségről bárcát állít ki, robbanás- és tűzmentes.

Martini & Küneke, Sekuritas és Rocco rendszerek.

Nagy megtakarítás, legnagyobb forgalom!

KOM. GES. ROSENTHAL & COMP
WIEN XX.

S. H. S. vezérképviselet

Ing. HINKO KÖLLNER
BEOGRAD, DANIČIČEVA 32. - TELEFON 15-02

SZTARIBECSEJI
ÁRTÉZI
GYÓGYFÜRDŐ
ÉS HAJÓZÁSI VÁLLALAT

A sztaribecseji gyógyfürdő
az ország legjobbatásu
ártézi kénés fürdője.

A fürdő vize szénásvat, jódot és sót tar-
talmaz és biztosan gyógyhatásu: reuma,
izom és ízületi csusz, köszvény, csont-
tájdalmak görvély, női bajok, ideges-
ség, vérszegénység és bénaság ellen,
továbbá kénés iszap-pakolások orvosi

rendelet szerint. A sztaribecseji ártézi gyógyfürdő a leghíresebb kül- és belföldi
fürdők gyógyerejét magában foglalja és sok költségtől és fáradságtól kiméli meg
magát, ha fürdőnket keresi fel. Iszap-pakolások télen nyáron eszközöltnak. El-
ismerő levelek külföldről és az ország minden részéből. Prospektust kívánatra in-
gyen küldünk. — A vállalat hajóin a fürdőbe utazó bányai közönség részére mér-
sékelt viteldijak. A hajók május 15-től az alábbiak szerint közlekednek (minden
vonathoz csatlakozás): Sztaribecsejről indul: 4³⁰, 6³⁰, 8⁴⁵, 1³⁰, 13, 14⁴⁵, 16⁴⁵, 19¹⁵.
Novibecsejről indul: 1³⁰, 5, 7³⁰, 9⁴⁵, 11³⁰, 13¹⁵, 16, 18³⁰.

A Sztaribecseji Ártézi Gyógyfürdő és Hajózási Vállalat igazgatósága

Prima

poroszszenet

Osztrau- és Hindenburg-
koksztot

bányaárakon ajánl az

Általános Hitelbank Rt.

szénosztálya

Szubotica — Telefon 51

FM

A halál
fenyegeti

a mérges legyek szurásától,

amelyek a legrettenetesebb betegségek bacillusainak hordozói. A légy a
járványoktól leginkább látogatott helyeken száll le és megfertözi Önt,
gyermekait és ételeit. Védekezze ezek ellen a rovarok ellen és
használja a

SHELLTOX

rovarirtószert. A Shelltox fecskendezésére Shelltox-fecskendőt használjon, mert ez garan-
tálja a legnagyobb teljesítményt. Azok a rovarok, amelyeket a levegőbe fecskendezett
Shelltox-felhőcskének érnek, BIZTOSAN ELPUSZTULNAK és néhány perc alatt

megtisztítja a lakást
a legyekről, molyokról, szunyogok-
ról, bolhák, poloskák, hangyák-
ról, svábbogarakról, ezeknek petéi-
ről és lárváitól.

Nyomatott használati utasítást minden árusítónál kaphat. A Shelltox használata a lakás
higiéniját jelenti a legnagyobb mértékben.

Mindenütt kapható

4381

Három igaz szó: Nyomatvány Minervában olcsó!

LIFKA-MOZI

Hétfőtől

a látványos kiállítású luxus-film

Páris Casanovája

Főszereplők:

Harry Liedtke, Vivian Gibson a „Marica grófnő” főszereplői

Irodistanó, ki az államnyelvet bírja, könnyű irodai munkára felvétetik. Cim a kiadóban. 6673

Fiatalkereskedőség a festéskamrából, aki horvátul, magyarul és lehetőleg németül is beszél, felvétetik. L. Adler, festékeskedés, Osziyek I. 6665

Fiatallondó, hajvágó női fodrászsegéd azonnali belépésre keres „Elit” szalon, Zemun. 6672

Tisztviselő, érettségizett, komoly munkaerő, többévi gyakorlattal, állást keres. Beszél magyarul, szerbül, keveset németül. Leendő főnöke gyermekének kézséggel nyújtja hegedű- vagy iskolai oktatást. Szives megkereséseket „Stamparija Lang” Temerin címre kér. 6681

Gazdatisztet keresek azonnali belépésre 200 hektáros délszerbiai birtokra, akiknek nagybirtokon többévi gyakorlata van és önálló vezetésre alkalmas. Szerb nyelvtudás feltétel. Keresek azonkívül ugyanoda 6 kocsi is, kik nagybirtokon hosszabb ideig szolgáltak. Belépés azonnal. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal „Ekonom” jelígre a kiadóba küldendők. 6677

Üvegesség, fiatal, ki a szakma minden ágában jártas, azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 6651

Fiatallómunkás kovácssegéd felvétetik. Beogradski put 110. 6663

Fényképesség, elsőrendű munkaerő, aki önállóan tud dolgozni, keresek mielőbbi belépésre. Foto Mira Kula. 6622

Aratásra munkásokat keresek. Leveleket Benosecz Mihály gazda, Zednik címre kérek. 6592

Gazdaszónynak pusztára elmenne 42 éves magános zsidó nő, aki a háztartásban és baromfitenyésztésben jártas. Leveleket „305” jelígre a noviszadi kiadóba kér. 6608

Fodrásznőt keresek június 30-tól háromheti kisegítésre. Fizetés a 3 hétre 1000 dinár, teljes ellátás és lakás. Sokoli József fodrász. Apatin, Fő-utca. 6582

Erdész, vadász vagy erdőmanipuláns állást keres, 40 éves nős családos férfi, erdő szakiskolát végzett, kitűnő bizonyítványokkal. Beszél és ír szerbhorvát nyelven kívül németül és magyarul is. Címe: Subotica, V., Zagorska ul. 5. 6580

Házmesternek tisztességes, gyermektelen házaspárt felveszek. Cim a kiadóban. 6545

Keresek fiatal festékeskedősegédet és kifizetőt. Schöfler Róza, Subotica, főpostával szemben. 6466

Állami osztálysorsjegyek és egyéb értékpapírok eladására ügynököket felvesz Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3. 5565

Idősebb segédet, csakis elsőrendű munkaerőt azonnali belépésre magas fizetéssel felvesz Lagner János fodrász, Szubotica. 6448

VÉTEL-ELADÁS

KIRAKATÚVEGEK VITRUMNÁL NOVISAD, FUTOSKI PUT 137. 1734

Kitűnő forgalmu bodega vendéglői joggal ellátott fűszerüzlet betegség miatt kb. 350.000 dinár készpénzzért eladó. Vagyont szerezhetsz vele. Ajánlatokat „Bizalmas” jelígre a kiadóba. 6678

Motorkerékpár megvételre kerestetik. Paje Kujundžića ul. 104. 6662

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnapotól és szombat délutánra számít. Logikább apróhirdetés ára 30 dinár. Csak felhívogzott jelígre levelet küldhetünk. Kérlekézzétek az eladókat a hirdetésért.

Ház, több lakással, nagy telekkel, gyárnak is megfelelő, eladó. Skotus Viatorra ul. 55. 6667

Modern, négy-öt szobás családi ház a belterületen azonnali megvételre kerestetik. Rádió Reklám Szubotica. 6668

Teljesen ujonnan épült egyemeletes modern ház, központban, 20 évi adómentességel eladó. Rádió Reklám Szubotica. 6669

Jóforgalmu borbélyüzlet főtéren, új, modern berendezéssel, betegség miatt sürgősen eladó. Zvekić Tima, St. Kanjiža. 6671

Eladó vashajó hordképessége 10 vagon, hossza 33 méter. Wünsche, Zemun, Beogradska 5. 6680

Eladó 570 m² belterületű ház a Majsai szőlőkben. — Bővebbet Szekeres János fűszeresnél, Majsai ut. 6652

Bor 400 hektoliter, tüzés, édes literenként 6 dinár. 15 hektoliter finom törkölypálinka literenként 15 dinár, továbbá 25 kis láncc szőlő eladó. Juhász Pál, Kraljevbreg. 6211

Figyelem! Ha jó és olcsó cserépkályhát és kandallót akar, forduljon bizalommal Gregorić Gyula kályháshoz, Senta. (Nagy gözmalom.) 6679

Kerti ernyők nagy választékban kaphatók Birn József ernyőgyárában, Ada.

Eladó 8-as Schlick alakított lánccs magánjáró, egy darab 70-80 HP Stock motor 6-vasu ekével, 1 drb 6-os alakított fogaskerekes Marschal lokomobil egy 20-24 HP MÁV szivógázmagánjáró, 2 darab Fordson-tractor, egyik majdnem vadonatúj, alig használt állapotban, egy 15 HP Wochanka szivógázmotor, egy 12 HP nyersolajmotor Dresdener Gasmotoren gyártmányu, egy darab Hofherr gyártmányu tengeri szártpép, egy darab fogaskerekű, alakított 8-as Első Magyar Gazdasági magánjáró, 54-os hasongyártmányu cséplővel, 1 drb alakított Hofherr-féle fogaskerekű 8-as magánjáró, 12 éves, valamennyi kifogástalan üzempépes állapotban jutányos áron és kedvező feltételek mellett kapható. Agrikultura, Szombor. 6010

Malomtulajdonosok figyelmébe!

SZÁLLITUNK „Gebrüder Bühler A. G. Uzwil” svájci gyártmányu minden modern malomgépet.

VÁLLALUNK malomszerelést, rekonstrukciót, gépek átszerelését.

KÉSZITÜNK saját műhelyünkben minden mintájú elevátort, csigákat, exhausztorokat, köbörkolatokat, filtereket, stb.

Eppler és Mihók malomszerelők

Vel. Bečkerek, Bajzina ul. 2? 2459

Eladó 54” Hofherr cséplő 1921-beli Giadas gyári elevátorral. Grollinger Ignác, Gakovo. 6626

Kis családi ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban. 6630

Eladó üzembeszüntetés miatt minden elfogadható áron. 2 öttónnás teherautó, 110 voltos. 127 amperes Reiter-féle egyenáramu dinamó, 1 Seck-féle automatikus buzalocsoló, 1 revolveresztergapad, 1 zsákporológép, 1 zsákvarrógép és egy nyolcszemélyes komplett gőzfűrdő-berendezés. Bővebb felvilágosítást nyújt Székely László, Ada. 6607

Kátránypapír, börtetőfedő, parafás falszigetelőlemez és vasgerenda bármilyen méret raktárról kapható. Barzel vaskereskedés, Szubotica. 6255

Megvételre keresek 35-69 Asztra garnitúrát MÁV cséplőszekrényvel, elevátorral. Ajánlatok ármegjelöléssel Gábor Pál, Temerin. 6544

Ingatlanok és árúk

vételét és eladását közvetíti, bizományi árú értékesít, értékpapírokat, sorsjegyeket vesz és elad. Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3. 5565

Goldgruber bóröndös Pancsevón, kis Ciriák mellett, állandó raktár utazóbóröndökben, erszényekben, szokatáskákban, szijakban, stb. Szabott és szolid árak. 6488

KÜLÖNFÉLE

Elvesztett Kraljevberg állomáson, vagy az állomástól a Pataki-féle tanyáig egy Pataki Simonné névre szóló határátlépési igazolvány. Megtaláló Kraljevbergen a Pataki-tanyára, vagy Subotican Sipoš Sándorhoz Sokolska ul. 6. vigye díjazás ellenében. 6683

Magán szálloda havi bérletre kiadó. Eladó sürgősen és olcsón, jókarban levő kárikahajós varrógép. Cim a kiadóban. 6684

Irodahelyiségek azonnalra és augusztus elsejére Labor üzletházában kiadók. Bővebbet telefon 12. 6670

Tanulmányokat Budapesten végző úri fiatalembereknek teljes ellátást ad úri házaspár. Schaefferné, Budapest, Horthy Miklós ut 116. 6674

Pénzkölcsönt

folyósít ingatlanokra, váltókra ékszerekre, értékpapírokra és egyéb dologi biztosítékokra Kemény banküzlet, Manojlovičeva 3.

Fiaféren, Székely Mátyás üzlete feletti emeleten 4 uccai szoba, előszoba, hallból álló helyiség, irodának, rendelőnek, esetleg átalakítással lakásnak azonnal kiadó. Bővebbet házmester-nél. 6636

Fűszerüzlet, kedvező feltételek mellett azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 6575

Azonnal kiadó 2 utcai szoba mellékhelyiségekkel. — Somborski put 17. 6562

22 éve ismert Larucin kapszulák a legjobban beváltak mindennemű gyűgycsökkentésben, női fehérifolyásnál. Gyógyszertárakban és drogériákban dobozontként 25 dinár. Postai szétküldés Blum gyógytár, Szubotica, főpostával szemben. 6190

Wolfner gópszíjjal munkát, időt és pénzt takarít meg. Szubotica, egyedánusit Barzel vasúzet. 6117

Hangszóróvásár 15% engedmény csak 8 napig 15% engedmény

Szerezzen örömet gyermekének az iskolai szünidő alatt

Használja ki az alkalmat

Table with 3 columns: Product name, Price, and Discounted Price. Includes items like Nagy BROWN, AMPLION, TUNGSRAM, TELEFUNKEN, SYMPHONIA, INGELEN FIGARO, TRIOTRON SCHRACK, KAPSCH, OPTIMUS, SANDAHL, BEYER HYPERBOLA, PATHE, GAUMONT, BERLINER.

Csak 8 napig, június 19-től 27-ig

Konrath d. d. Subotica

Pašićeva ulica 1. Aleksandrova ulica 7.

BEograd: Balkanska ulica 20. VEL. BEČKEREK: Hojdek i Drug SOMBOR: Rózahegyi József NOVISAD: Kurtz Kornél Zeljeznicka ulica 94. STARIBEČEJ: Julio Schumacher STARAMORAVICA: Kniessel Ferdinand URVENKA: Welker Fülöp BAJMOK: Kollár József STARAKANJIZA: Ruchwald Imre NOVIVRBAS: Orth Jakab SEKIC: Klein Leopold FEKETIC: Németh Miklós OSIJEK: Ing. Adalbert Bäcker BELI MONASTIR: Balogh Jenő HORGOS: Reisz Antal

Jómenetű trafikbódé más vállalat miatt eladó. Érdeklődni Vidákovic Antal trafikosnál, Csantavir. 6472

Füredőruhák, dresszek, szandálok, gyermek- és szokolcipők óriási választékban megérkeztek. Budanović Te-rezia, Szubotica, Rudić ul. Labor palota. 938

Eladó egy új könnyű, rugós stráfkocsi. Riesz J. VII. Milos Obility 16. 6576

Csak a FIGOL és semmi más

gyógyítja meg Önt a legrégibb, legmakacsabb és legelhanyagoltabb székszorulástól, valamint a gyomor és a belek bármilyen betegségeitől. A FIGOL gyógyerejű tengeri növényekből és fűgéből készült háziszser, ize rendkívül kellemes. Készíti és postán szétküldi Dr. Semelić gyógyszerháza Dubrovnik 2. — Ára üvegenként 40 dinár, 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár.

Beograd központjában
Rác Lajos
vezetése alatt
„RUSKI CAR”
étterem és kávéház
az intelligencia találkozó-
helye!

Hatásában megbízható, biztos
„BIBER”
speciális erigetőanyag
talajvíz, faldევesség és savak
ellen
békébeli minőségben és csomagolásban vé-
ken vizionlatodóknál is
ujból kapható
Prospektus, használati utasítás díjmentesen
„Biber” Művek, Represen-
tanz, Subotica, I. Sokolska ul. 6.
Telefon 803

Cséplőgép-, malom- és minden különleges
műszaki céfek és meszelők legolcsóbb
árban készülnek
NAGY JÓZSEF
cékek, háztartási cikkek, kerti és utazó garnitúrák szaküzletében
Subotica, Strossmajerova ul. 7 4537

Ismét
leszállt a kenyér ára
a Sibalic-féle kenyérgyárban
I-a fehér szalonkenyér kg.-ja 4— dinár
I-a fehérkenyér : 3— :
I-a rozskenyér : 3.50 :
félbarna-kenyér : 2.50 :
Elsőrendű sütemények! Egész napon át privát sütés!
Higiénikus! Tiszta! — Kapható: a kenyérgyárban,
Petrogradska ul. 12., a kenyérgyár árusítóhelyén a
piacon, Konstantinović Laza fűszerüzletében, Sence
utca, Sibalic Ilja fűszerüzletében, Gajeva ulica.

Gyógyíthatatlannak látszó
viszketegséggel járó
nedvező bőrgyulladást
gyorsan és biztosan gyógyítja
„NEO-DERMA” kivonat
Forgalomba hozza
NADA LABORATORIUM, SUBOTICA
Érdeklődőknek 10 dinár előzetes be-
küldése mellett küldünk prospektust
5630

UJ BUICK
és **CITROEN** autók
4 és 6 hengeres. Használt generáljavított
autók, Citroen csukolt-nyitott, Fiat 502-
503 kocsik, Ford luxus és teherautók, leghosszabb lejá-
ratu részletfizetésre kaphatók. Használt autók becserelek
KAIN LAJOS
Buick-Citroen képviselője
SUBOTICA, Városháza épület

APRO HIRDETESEK

LEVELEZÉS
Elegáns kész fűzők hamburgi, drezdai, bécsi, legelső fűzőgyárakból minden termetre. Mértékszerű fűzőket másfél óra alatt készí-
tünk. Miderszalón, Veliki-
beckerek, Aleksandrova uli-
ca 26. 4333

Heine egyik versében az-
zal vigasztalja a szeplős
nőket, hogy az Eg is azért
szép, mert csillagok van-
nak rajta. A szeplős nőnek
nem is kell kétségbeesnie,
mert Vécsei Jenő: **Kozme-
tikai Tanácsadó** című
könyve, — ára 40 dinár,
— felvilágosítást ad, mi-
kép kell a szeplőt eltávolí-
tani. 6534

Ismét kapható
valódi montecatini
kékkő
Sugár Manónál
Tel. 47 Tel. 47

Sütemény 2 din.
Haboskávét
süteménnyel 5 din.
Fagylalt
egy szelet 3 din.
Alkalmi és lakodalmas
Torták
olcsón 5408
„MIGNON”
Institutorisz Sándor
ujjonnan megnyitott cukrászdájában
SUBOTICA, Strossmajerova ul. 22
Halpiac, Faragó meszaros mellett

Építő mész
minden mennyiség-
ben szállított
árban kapható
Révai Adolf
Subotica
Sokolka 2 Tel. fon 551

Elsőrendű birtok
43 hold kiváló jó szántó
téglaépületekkel Bačka-Topo-
la határában, állomástól
4 km-re, holdanként, ter-
mésrel 19000 dinárért eladó.
„Bömeches” ügynöksége
Bačka-Topola
653

BUTOR
Legszébb
Legjobb
Gyári áron
Részletre is
Fister Gusztávnál
Fra Ješe trg 6.
Birtok temploma során 2.67

Nem sablonok, hanem kü-
lön egyéni izlés szerint
készülnek **Branchler** buto-
rai. Subotica. Halpiac.

FOGLALKOZÁS
Bubihajvágó-segédet azon-
nalra felveszek. Kezdő vagy
tanulni óhajtó előnyben.
Weisz hölgyfodrász, Szu-
botica. 6653

Moziba vagy szalonzenekar-
ba ajánlok érettségizett
fiatalember jó kottista.
Lang-nyomda, Temerin.
6682

Férfi ápoló, szakképzett és
megbízható, sürgősen ke-
restetik. Jelentkezés Köz-
gazdasági Banknál Szuboti-
ca. 6686

Nikkelezés
legolcsóbban és legjobban
Balázs
mehanikusnál
Osijek — Alsóváros
Je'acšev trg
Herékparhormány nikkelezés 38 din.

**Tűz előnyag-
szükségletét**
szerezze be már most
tekintettel a áremelkedésre
és a várható szállítási aka-
dályokra. Le jobb minőség-
gel és árajánlattal szolgál
POTASMANN
FAELEP
Sudarevičeva ul. 49. (Margit-
malommal szemben)
Telefon 8-85 1.08

I-a 98—99%-os
kékkő
I-a mayunga
raffia
nagyban és kicsinyben
olesón kapható
Nojések Gézánál
Subotica

Nagyon szép birtok
71 hold, kiváló jó szántó, szép
nagy eserepek szállása, B-
Topola mellett, egyben vagy mor-
soltva, természetesen a legjobb
jutányos áron eladó.
„Bömeches” ügynöksége Bačka-
Topola
654

Gépeszt keres
nagyobb gőztéglagyár
Csakis ügyes, tapasztalt
szakemberek adják le aján-
latukat **schalol** a
hirdetőirodában Novisad
„Téglagyár”
jeligére 623

**Mit kérdezed mi ez?
Ugyis tudod már!**
HIRT PALI bácsi vendéglő
nyári kerthelyisége
Állandóan frissen csapolt sör, jégbechűtött italok,
házikonyha. — Cigányzene!

ELEK PENZIO BUDAPEST, RA-
KÓCZI UT 9. II/2.
Elegáns szobák, kifűtő ellátás, vidékieknek egész rövid időre is
6-30 pengőtől feljebb. Szerbül beszélnek

Eladó sörfőzde
I. & A. BAUER
Osijek-alsóvárosi sörfőzdeje szabadkézből
azonnal elad, esetleg bérbeadó
Csak komoly érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz
Alexander Bauer
Osijek-Alsóváros

Cséplőgéptulajdonosok!
Nem kell új dobkosár, nincs kosár-
javítás, de többteljesítmény és
üzemeltetési megtakarítás, ha
szab. dobkosár-betétleceinket
felszereli
Kérjen prospektust, ajánlatot!
Bárdos és Brachfeld, Novisad

Olesón eladó
1 Ford-omibusz, használt, 503-as és 501-es
használt FIAT-ok, kis Puch-kocsi, négyülé-
ses, használt „Rotal” 2 1/2 cm³ Ausen-
bor-motor és „Raleigh” 500 cm³ vadonat-
új motorkerékpár
VULKAN GARAGE
SOMBOR
Levelekre nem válaszolunk, csak személyes érdeklő-
dőkkel tárgyalunk 615

Zöldborsót
Korai rizsburgonyát
Zöldbabot, Cseresz-
nyét, meggyet, epret stb.
kis tételekben legolcsóbb-
ban szállít
LEDERER JENŐ
bank- és biz. irodája, fűzék- és gyümölcskivitel
NOVISAD, Wilsonov trg 7
Telefon 22-14 Raktár: Temerinska 38

Városi Takarékpénztár Suboticán
Foglalkozik a banküzlet minden ágával,
bel- és külföldi kifizetéseket eszközöl,
vesz és elad devizát és valutát
Takarék és folyószámlai betétállomány
28,000.000 dinár
Kölcsönöket folyósít arany- és ezüst-
tárgyakra és értékpapírokra
BÉRBE AD SAFE-DEPOT
Subotica város vagyonával kezelskodik a Takarékpénztár kötelezettségeiért és külön még a betétekért